בעזהשי"ת

ספר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

אִידִיש

פָּרָשַׁת תְּרוּמָה

תשע"ח

היכל הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש וויליאמסבורג
Heichal Hakodesh Williamsburg
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש בארא פארק
Heichal Hakodesh Boro Park
1011 41 Street
718-384-1652

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
Heichal Hakodesh Kiryas Joel
8 Premishlan Way.
845-243-0563

היכל הקודש בלומינגראוו
Heichal Hakodesh Bloominggrove
24 Merriewold Ln S
845-379-1161

היכל הקודש מאנסי
Heichal Hakodesh Monsey
32 Dolson Rd.
347-733-7551

בארץ ישראל
מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב
שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהתייסדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל
רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225
טלפון רב קווי 04-6708356
פקס: 04-6708359

Visit Our Web Site:
www.breslevcenter.com
לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at: amazon.com

To donate and/or sponsor one of our books please call: 845-248-1651

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תרומה, כ"ו שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): "מִצְוָה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחֹרָה בְּכָל כֹּחוֹ, וְכָל הַחוֹלַאַת הַבָּאִין עַל הָאָדָם - כֻּלָּם בָּאִין רַק מִקִּלְקוּל הַשִּׂמְחָה", עס איז א גרויסע מצוה צו זיין שטענדיג פריילך און זיך שטארקן מיט אלע כחות נישט צו זיין דעפרעסט. ווייל אלע מחלות און אלע קרענק קומען ווייל מען איז דעפרעסט און נישט פריילך. און דער רבי זאגט דארט ווייטער: "גַּם חַכְמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שֶׁכָּל הַמַּחֲלוֹת וְהַחֳלָאִים רָעִים בָּאִים רַק מֵחֲמַת חִסָּרוֹן הַשִּׂמְחָה", אפילו די דאקטורים זאגן אז אלע מחלות קומען פון דיפרעסיע און ווייל מען איז נישט פריילך.

שטארק דיר און זיי פריילך; דאנק דעם אייבערשטן אויף אלע חסדים וואס ער טוט מיט דיר, אפילו דו האסט נישט מיט וואס צו זיין פריילך זאלסטו זיך פרייען מיט דעם וואס דו ביסט א איד און נישט קיין גוי.

דער הייליגער קדושת לוי זכותו יגן עלינו פלעגט זאגן די ברכות השחר הויך אויפן קול, איין טאג האט ער אויסגעלאזט די ברכה "שלא עשני גוי", איז איינער צוגעגאנגען צום הייליגן בארדיטשובער רב און אים געזאגט: "רבי, איר האט אויסגעלאזט א ברכה, די ברכה שלא עשני גוי", האט אים דער הייליגער קדושת לוי געזאגט: "איך האב שוין געמאכט היינט די ברכה! ווען איך בין אויפגעשטאנען אינדערפרי בין איך געווען זייער צעבראכן ביי מיר, איך האב נישט געקענט טרעפן קיין שום זאך מיט וואס איך זאל זיך קענען מחיה און מחזק זיין, האב איך געטראכט צו מיר: 'א איד בין איך דאך, איך בין נישט קיין גוי', און פון גרויס שמחה האב איך מיך נישט געקענט איינהאלטן, האב איך גלייך געמאכט די ברכה שלא עשני גוי און מיט דעם האב איך מיך מחי' געווען"; זעט מען פון דעם אז אסאך מאל קומט דער יצר הרע און מאכט אז דער מענטש זאל ווערן זייער דעפרעסט און מען קען זיך נישט מחזק זיין מיט גארנישט, דארף מען זיך פרייען מיט דעם אז א גוי בין איך נישט, איך בין א איד!

הער אויף צו טראכטן פון דיין עבר, הער אויף זיך צו עסן מיט וואס דו האסט געטון. דער הייליגער רבי זאגט (עיין ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט) אז דער ס"מ דארף נישט די עבירה פונעם מענטש, ער דארף די עצבות און מרירות וואס קומט ארויס פון די עבירה; קוק אויף פאראויס, טראכט וואס קען איך יעצט טון.

פאר צוויי יאר צוריק האבן מיר געמאכט א שיעור שבת אינדערפרי פארן דאווענען אין דעם ספר "פעולת הצדיק"; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק א', סימן רמח): "דַּע, שֶׁסִּפּוּרֵי

מַעֲשִׂיּוֹת מִצַּדִּיקִים, הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד״, זאלסט וויסן - זאגט דער רבי - אז פארציילן מעשיות פון צדיקים איז זייער א גרויסע זאך, ״כִּי עַל יְדֵי סִפּוּרִים מִצַּדִּיקִים, נִתְעוֹרֵר וְנִתְלַהֵב הַלֵּב בְּהִתְעוֹרְרוּת גָּדוֹל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּחֵשֶׁק נִמְרָץ מְאֹד״, ווייל ווען מען הערט א מעשה פון א צדיק, ווערט דאס הארץ אויפגעפלאמט צום אייבערשטן און מען באקומט א שטארקע חשק צו ווערן אן ערליכער איד, ווען מען זעט צו וואס דער צדיק האט זוכה געווען ווען ער איז בייגעשטאנען אלע זיינע נסיונות און מען וויל אויך ווערן א צדיק.

געלויבט דעם אייבערשטן אז דעם שבת האבן מיר מסיים געווען דעם גאנצן ספר פעולת הצדיק און דעם קומענדיגע וואך וועלן מיר נאכאמאל אנהייבן דעם הייליגן ספר; מאך דיר אויך א שיעור אין דעם ספר, וועסטו זוכה זיין צו א ריינע מח.

דער רבי זאגט (עיין ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן רלד): ״עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצַּדִּיקִים, נִטְהָר הַמֹּחַ מַחְשָׁבָה, וְזוֹכֶה לְמוֹחִין נְקִיִּים״, דורך מעשיות פון צדיקים באקומט מען א ריינע מח און מען טראכט ריינע מחשבות; נאך זאגט דער רבי (ספר המדות, אות צדיק, סימן קנז): ״עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצַּדִּיקִים, עַל יְדֵי זֶה זוֹכִים לְהִתְקָרֵב לָהֶם״, אז מען לערנט מעשיות פון צדיקים איז מען זוכה צו ווערן נאנט צום צדיק; נאך זאגט דער רבי (שם, אות בגדים, חלק ב׳, סימן א׳): ״עַל יְדֵי סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת מִצַּדִּיקִים מַמְשִׁיכִים אוֹר שֶׁל מָשִׁיחַ בָּעוֹלָם, וְדוֹחֶה הַרְבֵּה חוֹשֶׁךְ וְצָרוֹת מִן הָעוֹלָם, גַּם זוֹכֶה לִבְגָדִים נָאִים״, אז מען פארציילט מעשיות פון צדיקים איז מען זוכה צו ברענגען די ליכטיקייט פון משיח אויף דער וועלט און מען נעמט אוועק אסאך צרות פון דער וועלט, אויך איז מען זוכה צו שיינע קליידער.

אויב דו פארסט אויף אומאן ביטע זיי מיר מודיע, ווייל איך זוך כסדר שליחים צו טראגן געלט מיר זאלן קענען ענדיגן דעם בנין וכו׳.

מארגן וועט אם ירצה ה׳ זיין א שיעור פאר די אינגעלייט וואו איך ווארט דיר צו זען; לאמיר זיך מחזק זיין מיט די עצות פון רבי׳ן.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת תרומה, כ״ו שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער חבר ... נרו יאיר

מזל טוב פאר דיין ניי געבוירענע מיידל תחי׳; דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט זען אסאך נחת פון דעם קינד און אלע דיינע קינדער צוזאמען מיט דיין ווייב
~~~~~~~~~~

תחי', בזכות וואס דו העלפסט מיר פארשפרייטן דעם הייליגן רבינ'ס עצות פאר די וועלט.

רעד צו ... נרו יאיר און צו ... נרו יאיר, זיי ווילן מאכן א נייע זאך: "בליץ חיזוק", ארויס שיקן יעדן טאג אפאר סעקונדעס חיזוק וכו'. עס איז זייער א גוטע זאך אז זיי ווילן אויפקומען מיט נאך וועגן ווי אזוי אריין צו ברענגען דעם הייליגן רבינ'ס עצות אין די גאנצע וועלט. אבער מען דארף וויסן ווי אזוי מען נעמט ארויס פון א לאנגע דרשה אפאר מינוט חיזוק; ווייל אסאך מאל הערט זיך אנדערש אפאר סעקונדעס וכו' ווי ווען מען וואלט ווען געהערט די גאנצע דרשה.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות א, יא): "חֲכָמִים, הִזָּהֲרוּ בְּדִבְרֵיכֶם, שֶׁמָּא תָחוֹבוּ חוֹבַת גָּלוּת וְתִגְלוּ לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים, וְיִשְׁתּוּ הַתַּלְמִידִים הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ, וְנִמְצָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְחַלֵּל", מען דארף זייער אכטונג געבן ווען מען רעדט צו תלמידים אז עס זאל נישט ארויס קומען א חילול השם פון די ווערטער.

עס איז זייער א גוטע זאך וואס זיי ווילן טון, אז זיי ווילן פארשפרייטן חיזוק פאר אידישע קינדער, אבער מען דארף וויסן אז אויב מען שניידט ארויס אפאר ווערטער פון א דרשה, קען זיך עס הערן אנדערש און עס קען ארויס קומען א חילול השם פון דעם; קוק וואס דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מז): "סַכָּנָה גְּדוֹלָה לוֹמַר תּוֹרָה. וְצָרִיךְ לָזֶה יְגִיעָה גְּדוֹלָה וְאֻמָּנוּת יְתֵרָה שֶׁיּוּכַל לִשְׁקֹל בַּפֶּלֶס דְּבָרָיו, בְּאֹפֶן שֶׁלֹּא יִשְׁמַע כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַשּׁוֹמְעִים רַק מַה שֶּׁצָּרִיךְ לוֹ, לֹא יוֹתֵר", עס איז א גרויסע סכנה צו זאגן תורה און מען דארף זייער אכטונג געבן אז יעדער איינער זאל הערן נאר וואס ער דארף וכו'. דאס איז געזאגט געווארן סיי פאר דעם בעל דרשן וואס רעדט די דרשה און זיכער פאר איינער וואס נעמט ארויס שטיקלעך פון א דרשה, אזא איינער דארף זייער אכטונג געבן וואס ער שניידט ארויס און וויפיל וכו'.

אז דו וועסט פרעגן ווי אזוי קענען מיר זאגן תורה אדער פארשפרייטן די ווערטער פון צדיקים אז דער רבי זאגט אז דאס איז א סכנה? נאר אז א מענטש בעט דעם אייבערשטן יעדעס מאל פאר ער רעדט, אדער פאר ער שיקט ארויס דרשות וכו', דעמאלט איז ער פארזיכערט אז ער וועט נישט מאכן קיין טעותים.

דער רבי זאגט (שם): "וְהַצַּדִּיק הָאֱמֶת יֵשׁ לוֹ אֵימָה גְּדוֹלָה כְּשֶׁאוֹמֵר תּוֹרָה, יוֹתֵר מֵאֵימַת רֹאשׁ-הַשָּׁנָה וְיוֹם-הַכִּפּוּרִים", דער אמת'ער צדיק ווען ער זאגט תורה האט ער א גרעסערע פחד ווי דער פחד פון ראש השנה; ער געבעט זיך איבער פארן אייבערשטן און ער בעט דעם אייבערשטן עס זאל נישט ארויס קומען קיין שום מכשול פון זיינע

דיבורים, עס זאל נאר ארויס קומען פון זיין תורה מער קדושה און מער טהרה אויפן וועלט.

יעדעס מאל ווען מוהרא"ש פלעגט געבן א שיעור, פלעגט ער פאר דעם וויינען צום אייבערשטן און זיך איבערגעבן צו אים וכו'; דאס דארפן מיר טון פאר מיר רעדן אדער מיר שיקן ארויס דרשות וכו'.

איך האף אז דו וועסט איבער געבן פאר אלע וואס העלפן ארויס מיטן מתרגם זיין די שיעורים, סיי אויף לשון הקודש סיי אויף ענגליש און סיי אויף ספאניש וכו', אז זיי זאלן נעמען דוקא די שטיקלעך וואס דו גרייטסט אן, ווייל מען דארף אכטונג געבן עס זאל נאר ארויס קומען גוטס פון דעם.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן נחת פון אלע דיינע קינדער, אמן.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תרומה, כ"ו שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד מיינע טייערע תלמידים ... און ... נרם יאיר

איך האף אז דאס יאר וועט איר מיר אויך העלפן אזוי ווי פאריאר מיטן צוזאמנעמען די בחורים פורים און ארום גיין נאך געלט פאר די ישיבה.

איר ווייסט דאך אז ביי אונז אין ישיבה שיקט מען נישט אהיים קיין בחורים וואס צאלן נישט שכר לימוד; די ישיבה שטייט שוין צען יאר און מיר האבן נאך קיינמאל נישט אוועק געשיקט אדער פארשעמט א בחור וואס קיינער צאלט נישט קיין שכר לימוד פאר אים און איך זינק אין חובות נאר פאר די בחורים. איך קוק ארויס אז איר וועט זיין די ריכטיגע שלוחים מיר צו העלפן.

היינט צו טאגס זענען דא זייער אסאך מענטשן וואס האבן חיזוק פון די ישיבה, דערפאר דארפט איר זיך שוין יעצט מסדר זיין צו מאכן א ליסטע וואו איר זאלט ארויף גיין פורים אביסל טאנצן און פרייליך מאכן, אדער זינגען שטייטע ווארעמע ניגונים, אין שטובער וואו מען וועט אייך אויפנעמען בסבר פנים יפות.

איך וויל אז אלע בחורים וואס גייען צוזאמען נאך געלט זאלן גיין אנגעטון איידל און זיך אויפפירן איידל. איך הער זאגן אז די בחורים קויפן שוין איין פארשטעלאכטס פאר פורים, זעט אז די בחורים וואס קומען מיט מיט אייך זאלן גיין אנגעטון איידל, אלע זאלן גיין אנגעטון די זעלבע וכו' מיט אן איידעלע פארשטעלאכטס. פורים קומט ארויס דער אמת ווער דער מענטש איז, מען ווייזט ווי אזוי מען וויל גיין א גאנץ יאר,
~~~~~~~~~~~

נאר א גאנץ יאר שעמט מען זיך וכו', אז מען טוט זיך אן פראסט וכו' ווייזט דאס אז דער מענטש איז נישט איידל. דערפאר בעט איך אייך זייער, אז איר זאלט שטיין דערויף אז די וואס קומען מיט די חבורה קענען נאר קומען אויב זיי גייען אנגעטון איידל, עס האט מיר זייער וויי געטון פאריאר צו זען ווי די בחורים גייען ארום אנגעטון פראסט.

געדענקט וואס דער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, סימן סט): "מִי שֶׁאוֹהֵב אֶת הַצַּדִּיק, צָרִיךְ לִשְׁמֹר אֶת הַצַּדִּיק, שֶׁלֹּא יֵצֵא עָלָיו שֵׁם רָע", ווער עס האט ליב דעם צדיק, דארף אכטונג געבן עס זאל נישט ארויס גיין א שלעכטע נאמען אויפן צדיק.

נאך א זאך בעט איך ענק; נעמט נישט ארויף אויפן באס בחורים וואס לערנען נישט ביי אונז אין ישיבה. ביי אונז איז פורים א הייליגער טאג אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן עד): "כִּי בִּתְחִילָּה הָיוּ כָּל הַהַתְחָלוֹת מִפֶּסַח וְכוּ', וְעַכְשָׁיו, וְלֹא סִיֵּים", און ר' נתן זאגט אויף דעם אז ער האט פארשטאנען פון רבי'ן אז היינט זענען אלע התחלות פון פורים; ווייל אז מען איז זוכה און מען פרייט זיך מיטן אייבערשטן, מען פרייט זיך אז מ'איז א איד, מען פרייט זיך מיט אלע גוטע נקודות וואס מען האט, דעמאלט קען מען מאכן א פרישע התחלה.

עס זענען דא וואס מיינען אז פורים איז א טאג פון הוללות, א טאג וואס מען קען טון זאכן שלא על פי תורה; דערפאר זאלסטו זען אז קיין שום פרעמדער בחור זאל זיך נישט געפונען אויפן באס - (משלי יד, י): "וּבְשִׂמְחָתוֹ לֹא יִתְעָרַב זָר".

איך בענטש ענק אז בזכות וואס איר העלפט מיר אז איך זאל ווייטער קענען ממשיך זיין מיט די ישיבה און די מוסדות וכו' זאלט איר טרעפן בקרוב אייער שידוך און אויפשטעלן א שיינע שטוב לשם ולתפארת.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת תרומה, כ"ז שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האף אז דו לערנסט דיינע שיעורים קבועים יעדן טאג.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת לא.): ווען א מענטש קומט ארויף אויף יענע וועלט פרעגט מען אים: "קָבַעְתָּ עִתִּים לַתּוֹרָה?" בפשטות מיינט מען אים צו פרעגן צי ער האט געהאט א קביעות'דיגער שיעור יעדן טאג צו לערנען תורה. אבער דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפד) אז 'קֶבַע' איז א לשון פון 'גְּזֵלָה', אזוי ווי עס שטייט (משלי כב, כג): "וְקָבַע אֶת קֹבְעֵיהֶם נָפֶשׁ"; דאס איז פשט פון די שאלה, מען פרעגט דעם מענטש:
~~~~~~~~~~

'קָבַעְתָּ עִתִּים לַתּוֹרָה' האסט אראפ גע'גנב'עט צייט צו לערנען? האסט ארויס געכאפט פון דיין פארנומענעם טאג אפאר מינוט פאר תורה?

איך קען ברסלב'ער אידן וואס וואו זיי גייען נעמען זיי מיט זיך א זעקל ספרים, א חומש, א משניות'ל, א גמרא, א תהלים'ל; און ווען עס מאכט זיך אפאר מינוט וואס זיי האבן פאר זיך, כאפן זיי אריין א פרק משניות אדער א דף גמרא וכדומה. א ברסלב'ער חסיד פארברענגט נישט קיין צייט נאר ער פילט אן דעם טאג מיט גוט'ס.

א ברסלב'ער חסיד איז אמאל געפארן צו א יריד מיט זיין סחורה, אינמיטן וועג האט זיך אראפ געלאזט א שטארקע רעגן און ער האט נישט געקענט ממשיך זיין צו פארן, האט ער זיך אפגעשטעלט און אויסגעשפרייט א דעכל אויפן וואגן און זיך געזעצט לערנען זיינע שיעורים קבועים. אינמיטן איז ר' נתן אריבער געפארן און געזען ווי דער איד זיצט דארט און לערנט זיינע שיעורים מיט א חיות, מיט א געשמאק... שפעטער האט ר' נתן פארציילט: "איך האב געזען ווי דער איד האט הנאה געהאט אז עס רעגנט, ווייל אזוי קען ער נישט ארבעטן און ער קען אביסל לערנען".

דאס איז מיין גאנצע כוונה מיט די ישיבה; אריין לייגן אין די בחורים אהבת התורה. זיי זאלן ליב האבן צו לערנען, זיי זאלן וויסן אז אפילו מען איז אן ארבעטער, מען איז פאריאגט און פארפלאגט - דאך קען מען לערנען און זיין דבוק אין די הייליגע תורה, ווייל נאר די הייליגע תורה בלייבט אייביג מיטן מענטש און דאס היט אפ דעם מענטש אויף דער וועלט און אויף יענע וועלט.

איך האף דיר צו זען היינט נאכט ביים שיעור; עס איז זייער וויכטיג צו קומען צום שיעור איין מאל א וואך. אז מען קומט אין היכל הקודש, מען טרעפט זיך מיט גוטע חברים, מען איז זיך מחזק מיט די עצות פון רבי'ן - דעמאלט איז אלעס גרינגער. אלעס וואס דארף ווערן ערלעדיגט קען מען ערלעדיגן פאר דעם אדער נאכדעם, דער שיעור דאס דארף זיין דאס וויכטיגסטער זאך ביים מענטש.

יעדער איינער דארף חיזוק; בפרט אויף די זאכן וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן אז מען דארף כסדר חיזוק (ברכות ל"ב ע"ב): "אַרְבָּעָה דְּבָרִים צְרִיכִים חִזּוּק - תּוֹרָה, וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, תְּפִלָּה, וְדֶרֶךְ אֶרֶץ"; דערפאר בעט איך דיר זאלסט קומען צום שיעור. ר' נתן פלעגט געבן יעדן מיטוואך א שיעור פאר אנשי שלומינו, האט ער געזאגט: "וואס מיר רעדן אין א פשוט'ן מיטוואך רעדן נישט גרויסע צדיקים אין גן עדן"; דאס זעלבע זאג איך דיר: "וואס מיר רעדן אין א פשוט'ן מאנטאג הערט מען נישט אין ערגעץ"; וואס רעדן מיר שוין? נאכאמאל פונעם אייבערשטן, פון תורה תפילה, שלום בית וכו'.

איך גיי יעצט איבער דרוקן אשר בנחל אין אידיש; פאריאר האבן מיר געדרוקט טויזנט סעטס און אלעס איז אויסגעגאנגען אין ווייניגער ווי א יאר, יעצט וויל איך דרוקן עטליכע טויזנט סעטס. מוהרא״ש האט צוגעזאגט אז ווער עס וועט דרוקן אשר בנחל וועט זען גרויסע ישועות, אז דו דארפסט א ישועה קענסטו נעמען א חלק אין דעם.

מיטוואך וועט אם ירצה ה׳ זיין א שיעור פאר די פרויען - אין ישיבה, אין קרית יואל און אין מאנסי, זע אז דיין ווייב זאל קומען; לייג אלעס אין דער זייט אז אויף מיטוואך נאכט זאלסטו קענען בלייבן אין שטוב העלפן אז דיין ווייב זאל קענען קומען זיך מחי׳ זיין מיט די עצות פון רבי׳ן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת תרומה, כ״ז שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

זעט אריין צו לייגן אין די קינדער אמונה פשוטה. יעדע זאך וואס די קינדער דארפן און בעטן דארף מען זיי אויסלערנען די זאך פון תפילה; זיי זאלן בעטן דעם אייבערשטן אויף זייער שפראך, ווייל דאס איז דער יסוד פון א איד.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר״ן, חלק ב׳, סימן פד): ״דַּע שֶׁעִקַּר הִתְחַבְּרוּת וּדְבֵקוּת לַה׳ יִתְבָּרַךְ הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה״, תפילה דאס באהעפט דעם מענטש צום אייבערשטן, דאס קלעבט צו דעם מענטש צום אייבערשטן; קליינע קינדער האבן אין זיך א ריינקייט און א לויטערקייט, זיי נעמען אן תפילה מיט א מורא׳דיגע תמימות ופשיטות.

אזוי אויך זאלט איר זען אריין צו לייגן אין די קינדער צניעות; עס זענען דא עלטערן וואס כאפן זיך נישט וואס זיי טוהן, זיי מיינען אז קליינע קינדער מעג מען אנטון נישט צניעות׳דיג, מען מיינט אז דאס איז קיוט וכו׳, מען מיינט איז צניעות איז נאר געזאגט געווארן פאר עלטערע קינדער, וואס באמת הייבט זיך צניעות זיך אן פון די דריי יאר. וואויל איז פאר עלטערן וואס געבן אכטונג און טוהן אן זייערע קינדער איידל און באשיידן. איז בעט איך אייך איר זאלט אריין לייגן אין זיי דאס שיינקייט פון צניעות, זיי זאלן קומען מיט סקורטס אונטער די קני, אויך זאלן זיי קומען נאר מיט טייץ וכו׳.

בנוגע אייער שידוך וכו׳; איך בעט אייך זייער איר זאלט נישט ווערן צעבראכן פון דאס וואס איז געווען. איר שרייבט אז איר וויינט זייער אסאך וכו׳; מען מעג וויינען און
~~~~~~~~~~~

עס איז זייער געזונט אז מען געבט ארויס די ווייטאג פארן אייבערשטן, אבער עס איז נישט גוט צופיל צו וויינען.

דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן פאר אלע חסדים וואס ער טוט מיט אייך און בעט אים אז איר זאלט זוכה זיין צו באקומען אן ערליכער מאן וואס וועט האבן דעם זעלבן ציל ווי אייך - אויפצושטעלן א שיינע ווארעמע שטוב פארן אייבערשטן.

מען דארף אסאך מתפלל זיין מען זאל באקומען א בחור וואס האט יראת שמים, א בחור וואס גייט דריי מאל א טאג אין שול דאווענען מיט מנין, א בחור וואס לערנט יעדן טאג די הייליגע תורה. מיט תפילה און סבלנות וועט איר עס באקומען, דער עיקר איז אז איר זאלט נישט דאגה׳נען וואס גייט זיין, איר זענט נאך א יונג מיידל און איר וועט נאך טרעפן גאר א גוטע שידוך, כאפט נישט סתם א שידוך וכו׳.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט טרעפן אייער זיווג בקרוב; מיט תפילה און מיט שמחה וועט איר עס באקומען.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת תרומה, כ״ח שבט, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן ח״ב, סימן קיט): ״אפשר איז דא אויבן אין הימל א וועלט וואס הייסט ׳עולם הזה׳, דא איז נישט דא קיין עולם הזה, דא איז דער גיהנום אליינס, יעדער איז פול מיט יסורים״. נאך זאגט דער רבי (שם): אפילו די גרויסע עשירים זענען אויך פיל מיט יסורים, אזוי ווי עס שטייט (איוב ה, ז): ״אָדָם לְעָמָל יוּלָּד קְצַר יָמִים וּשְׂבַע רֹגֶז״ א מענטש איז באשאפן געווארן זיך צו מוטשענען, א מענטש לעבט ווייניג און דאס גאנצע לעבן איז פול מיט ווייטאג און שלמה המלך זאגט (קהלת ב, כג): ״גַּם כָּל יָמָיו כַּעַס וּמַכְאוֹבוֹת״, דאס גאנצע לעבן איז פול מיט כעס און ווייטאג; עס איז נישט דא קיין שום עצה וואו צו אנטלויפן נאר צום אייבערשטן און צו די תורה, מען דארף נעמען דעם ׳עמל׳ וואס עס שטייט ׳אָדָם לְעָמָל יוּלָּד׳ און עס אריין לייגן אין די תורה ׳אַשְׁרֵי מִי שֶׁעֲמָלוֹ בַּתּוֹרָה׳.

דערפאר בעט איך דיר זייער, כאפ זיך צוריק, נעם א משניות מיט א גמרא און כאפ אריין פרקים משניות און דפים גמרא, סוף כל סוף וועט נאר דאס איבער בלייבן פון אונז.
~~~~~~~~~~

עס איז געווען א גרויסער ערליכע איד, א ברסלב׳ער חסיד, ר׳ ישראל קארדונער זכרונו לברכה. ער האט געזאגט אזוי: ״איין מאל דער רבי האט שוין געשריגן (ליקוטי מוהר״ן חלק ב׳, סימן עח): ״אין שום יאוש בעולם כלל״, קען דער ס״מ טאנצן פון דער הימל ביז דער ערד, עס וועט אים שוין גארנישט נוצן״; דערפאר דארפן מיר זיך זייער פרייען אז מיר ווייסן פון אזא גרויסע רבי וואס האט געשריגן מיט א הויך קול (שיחות הר״ן, סימן קנג): ״גיוואלד, זייט אייך נישט מייאש, קיין ייאוש איז גארנישט פארהאנען״, דער יצר הרע וויל נאר איין זאך פונעם מענטש: ער זאל זיך אונטערגעבן, ער זאל ביי זיך אפמאכן ׳איך בין שוין פארפאלן׳. יעדעס מאל ער ווארפט אראפ א מענטש אין עבירות וויל ער נאר דאס, אז דער מענטש זאל אויפגעבן. ווייל ווען א מענטש געבט נישט אויף און אפילו ער פאלט אראפ און ער זינדיגט נעבעך מיט שווערע ביטערע עבירות, טוט ער נאכדעם תשובה און ער קערט זיך צוריק צום אייבערשטן, ווערט פון אלע זיינע עבירות זכותים, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (יומא פו:) אז ווען א מענטש טוט תשובה ווערן זיינע עבירות זכיות.

דערפאר טייערע ליבער ..., קוק נישט וואס איז געווען ביז יעצט און הייב אן פון דאסניי. גיי אין שול און טו אן טלית ותפילין; קוק נישט אויף קיינעם, טראכט נישט פון קיינעם, דו גיי נאר צום אייבערשטן. נעם א גמרא, א משניות און זאג די ווערטער פון די הייליגע תורה, וועסטו זוכה זיין צו אלע ברכות וישועות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת תרומה, כ״ט שבט, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

ברוך השם אז מיר זענען ביים הייליגן רבי׳ן וואס איז אונז מזכה מיט לערנען די הייליגע תורה. דער רבי געבט אונז א וועג צו לערנען, א ״סדר דרך הלימוד״ וואס איז פאר יעדן איינעם געמאכט - פון גרויס ביז קליין, אפילו מען פארשטייט נישט וואס מען לערנט זאל מען ווייטער לערנען, בלויז זאגן די ווערטער.

דער רבי האט פארציילט (סיפורי מעשיות, מעשה א) אז דער שני למלכות האט געזוכט ארויס צו נעמען די בת מלך פון די נישט גוטע, ער האט איר געזוכט און געזוכט זייער א לאנגע צייט, ביז ער האט געטראפן א גרויסער מענטש וואס האט געטראגן א גרויסע בוים און ער האט אים אפגערעדט פון זוכן די בת מלך, ער האט אים געזאגט: ״מען
~~~~~~~~~~

האט דיר א נארישקייט איינגערעדט", האט דער שני למלכות געענטפערט: "עס איז בוודאי יא דא". יעדעס מאל וואס די ווילדע גרויסע מענטשן האבן אים אוועק געמאכט און געזאגט: "מען האט דיר א נארישקייט איינגערעדט", האט דער שני למלכות גענפערט: "עס איז בוודאי יא דא".

מוהרא"ש זאגט אז די ראשי תיבות פון: "עס איז ב'וודאי י'א ד'א" איז 'בְּיַד'. דאס הייסט אזוי: איך קוק אויף מיר וואס איך האב אין מיין האנט; ברוך השם איך לערן תורה יעדן טאג, איך לערן יעדן טאג אביסל מקרא, משנה, גמרא, מדרש וכו' וכו', איך קוק אין מיין האנט צי איך האב עפעס, צי איך פארדין עפעס. ממילא, אז איך לערן יעדן טאג האב איך דאך עפעס אין די הענט, קענסטו מיר נישט זאגן "מען האט דיר א נארישקייט איינגערעדט"; איך האב 'בְּיַד' כל טוב און דו זאגסט מיר 'מען האט דיר א נארישקייט איינגערעדט?!'

וואס זאל איך דיר זאגן, אז מען פאלגט דעם רבי'ן איז מען זוכה צו גאר שיינע זאכן; ר' נתן האט געזאגט: "וואויל זענען די אויגן וואס האבן געזען דעם הייליגן רבינ'ס אויגן און וואויל זענען די אויגן וואס זעהן די אויגן"; ר' אברהם בן ר' נחמן האט צוגעלייגט: "און וואויל זענען די אויגן וואס האבן געזען די אויגן וואס האבן געזען די אויגן וכו'", און אזוי גייט עס מדור לדור. אז מען דריידט זיך אויף א פלאץ וואו מען רעדט די ווערטער פון רבי'ן, מען קומט אויף א פלאץ וואו עס איז אויסגעשפרייט די שטויב פון צדיקים, ווערט מען אויך א צדיק.

זע אז דיין ווייב זאל קענען קומען היינט צו די פרויען צוזאמקום.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת תרומה, א' דראש חודש אדר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער עיקר וואס מען דארף האבן אויף דער וועלט איז התחזקות; יעדער איינער דארף התחזקות. ווי גרויס א מענטש זאל נאר זיין דארף מען האבן התחזקות.

ר' נתן האט געזאגט אויף ר' ליפא: "איך ווייס אז ער איז געווען פרומער פון מיר, און יעצט, וואו איז ער און וואו בין איך... ער איז געווארן אפגעקילט וכו' און אוועקגעגאנגען פון רבי'ן, ווייל ער האט נישט גענומען פון רבי'ן קיין התחזקות".
~~~~~~~~~~

ווען א מענטש נעמט דעם רבינ׳ס עצות; ער פאלגט די עצות, ער ניצט די עצות, ער לעבט מיט די עצות. יעדע זאך וואס גייט אריבער אויף אים פארציילט ער פארן אייבערשטן און יעדע זאך וואס קוועטשט אים זאגט ער פארן אייבערשטן, וועט ער זען גרויסע ישועות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~

~~~ שאלות ותשובות ~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן איבער דעם וואס אסאך מאל זענען דא מיידלעך אין מיין קלאס וואס טשעפען מיר און ווילן נישט שפילן מיט מיר, ווי אזוי קען איך מאכן אז יעדער זאל וועלן שפילן מיט מיר?

אויך האב איך געוואלט פרעגן איבער דעם וואס איך האב אסאך פחדים פון פייער, איך האב זייער מורא פון פייער. מיין מאמע זאגט מיר אז איך זאל פרובירן צו פארגעסן דערפון, אבער ס'איז מיר זייער שווער צו פארגעסן דערפון.

יישר כח פאר'ן נעמען די צייט מיר צו ענטפערן.

א מיידל

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת תרומה, כ״ו שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאס וואס איר זאגט אז מיידלעך טשעפענען אייך; וויסן זאלט איר אז דאס לעבן איז ווי א שפיגל. ווען מען שמייכלט, וואס זעט מען אין שפיגל? א שמייכל; אז איר וועט קיינעם נישט טשעפענען וועט אייך אויך קיינער נישט טשעפענען. אז איר וועט זיין פריילִיך, איר וועט א גאנצן טאג טאנצן און זינגען, וועט יעדער איינער וועלן זיין אייער חבר׳טע.

דאס וואס איר שרייבט אז איר האט פחדים פון פייער; זייער אסאך מענטשן האבן די סארט פחדים, בפרט קינדער האבן זייער אסאך מאל מורא פון פייער וכדומה. דער יצר הרע ווארפט אן פחדים אויף מענטשן, ווייל אזוי וויל ער צעברעכן דעם מענטש. מיר זינגען פורים: ״אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי״, פארשאלטן זאל זיין זרש די ווייב פון המן וואס ער ווארפט פחדים אויף מענטשן; דאס איז די טריק פונעם יצר הרע, ער ווארפט אריין דעם מענטש אין פחדים ביז ער מאכט אז דער מענטש זאל ווערן א דיפרעסטער מענטש. אבער א מענטש וואס לעבט מיטן אייבערשטן, אים קען מען נישט ארייןווארפן אין פחדים, ווייל ער ווייסט אז עס קען גארנישט פאסירן קיין שלעכטס, נאר אלעס קומט פונעם אייבערשטן.

בעטס דעם אייבערשטן יעדן טאג אז איר זאלט נישט האבן קיין פחדים, וועט איר זען אז איר וועט מער נישט מורא האבן. דער רבי האט אסאך סגולות אויף פחדים; זעט

צו לערנען אין ספר המידות אות פחד און פראבירט צו פאלגן אלעס וואס שטייט דארט. איך שרייב אייך דא א קליינע תפילה וואס איר זאלט בעטן יעדן טאג דעם אייבערשטן.

"הייליגער באשעפער, העלף מיר איך זאל נישט מורא האבן פון קיינעם, העלף מיר איך זאל גלייבן אז דו האסט אלעס באשאפן און דו פירסט די גאנצע וועלט. באשעפער, איך האב זייער שרעקעדיגע מחשבות פון פייער, איך ציטער אזוי שטארק פון פייער אז איך קען נישט איינשלאפן ביינאכט פון שרעק; העלף מיר אייבערשטער אז די פחדים זאלן אוועק גיין פון מיר. יוֹדֵעַ מַחְשָׁבוֹת הוֹשִׁיעָה נָא, העלף מיר איך זאל זיין פריליך, העלף מיר איך זאל אייביג טאנצן און זינגען, איך זאל זיין אזוי פרייליך אז יעדער וואס וועט שטיין נעבן מיר וועט אויך פרייליך ווערן, העלף מיר אייבערשטער בזכות די הייליגע צדיקים וואס האבן זיך מוסר נפש געווען פאר דיר, זכותם יגן עלינו, אמן".

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד הרה"צ רבי יואל ראטה שליט"א,

שלום וברכה, איך שפיר אז דער אייבערשטער האט מיר געפירט מיט א געוואלדיגע השגחה פרטית אנצוקומען צו אייך נישט לאנג צוריק און צו הערן אייערע הייליגע ווערטער וואס האט געטוישט מיין לעבן, זייט דעמאלט האב איך אנגעהויבן צו הערן רעגלמעסיג די שיעורים און חיזוק יומי, און איך געב דאס אויך איבער ווייטער פאר אנדערע. איך פיל אז דאס איז ממש א מתנת חנם פונ'ם אייבערשטן אז איך בין אנקומען צו דעם און געקענט טוישן מיין לעבן צום גוטן.

ווען איך האב גערעדט מיט אייך, איך האב אייך דערציילט איבער די פילע שוועריגקייטן וואס איך גיי אריבער, סיי אין שלום בית, סיי אין חובות פון חתונה מאכן די קינדער, און נאך פילע שוועריגקייטן און פראבלעמען, האט איר מיר געזאגט אז דער עיקר זאל איך משקיע זיין אין שלום בית, דאס וועט מיר שוין העלפן אין אלע זאכן. למעשה איז מיר דאס אבער זייער שווער, איך בין זייער סענסעטיוו צו קריטיק, ווען מיין ווייב הויבט מיר אן צו קריטיקירן אז איך טו דאס נישט גוט און יענץ האב איך נישט גוט מסדר געווען, טוט מיר דאס זייער וויי און איך קען דאס ממש נישט פארנעמען. וואס קען איך טון דערצו?

פון די אנדערע זייט ווער איך דערטראנקען אין חובות און איך האב נישט קיין מסודר'דיגע פרנסה, וואס דאס נעמט מיר אויך אוועק דער טעם פון לעבן. איך ווייס ממש נישט ווי אזוי זיך אן עצה צו געבן, איך בין ממש מיואש פון מיין לעבן. איך האב געהערט נאכזאגן פון הגאון ר' שלמה זלמן אויערבאך ז"ל אז ווען מ'וויל שעלטן די מינים זאגט מען די ערשטע זאך "ולמלשינים אל תהי תקוה", ווייל די גרעסטע קללה פאר א מענטש איז ווען ער האט נישט קיין האפענונג אין זיין לעבן, און דאס איז וואס איך שפיר יעצט.
~~~~~~~~~~

א גרויסן יישר כח פאר אלעס, ספעציעל א יישר כח פאר די לימוד ח"י פרקים משניות, איך האב ב"ה זוכה געווען צו ענדיגן די ערשטע מאל ששה סדרי משנה, דער אייבערשטער זאל מיר ווייטער העלפן.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת תרומה, כ"ו שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך האב זייער הנאה צו הערן אז דו ביסט זיך מחי' ומחזק מיטן הייליגן רבינ'ס ווערטער; אז מען פאלגט דעם רבי'ן קען מען זוכה זיין צו גאר שיינע זאכן.

דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן רחצ): "שֶׁהַכֹּחַ שֶׁהָיָה לְדָוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם לוֹמַר שְׁמוֹנֶה פְּעָמִים אַבְשָׁלוֹם בְּנִי בְּנִי, וְעַל יְדֵי זֶה הֶעֱלָה אוֹתוֹ מִשִּׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵּיהִנּוֹם וְהִכְנִיסוֹ לְגַן עֵדֶן", דוד המלך האט ארויס גענומען זיין זון אבשלום פון גיהנום און אים אריין געלייגט אין 'גן עדן'. מיט דעם וואס ער האט אים גערופן אכט מאל "אבשלום בני", מיטן זאגן זיבן מאל 'בני' האט ער אים ארויסגעשלעפט פון גיהנום און ביים דערמאנען 'בני' די אכטע מאל האט ער אים אריין געברענגט אין גן עדן. "זֶה הַכֹּחַ יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן, שֶׁהוּא יָכוֹל זֹאת גַּם כֵּן, לְהַעֲלוֹת בְּדִבּוּרוֹ בְּעָלְמָא אֶת הָאָדָם מִכָּל הַשִּׁבְעָה מְדוֹרֵי גֵּיהִנּוֹם וּלְהַכְנִיסוֹ לְגַן עֵדֶן", האט דער רבי געזאגט: "איך האב דעם זעלבן כח וואס דוד המלך האט געהאט, איך קען רעדן מיט א מענטש און אים ארויס נעמען פון דעם טיפסטן גיהנום און אים אריין לייגן אין גן עדן".

ווען דו האסט מיר פארציילט דיינע שוועריקייטן אין לעבן וואס דו גייסט אריבער וועגן דיין געזונט, דיין פרנסה, דיינע חובות און דיין שלום בית, האב איך דיר געזאגט אז אויב דו וועסט ארבעטן אויף דיין שלום בית וועט אלעס ווערן מסודר. ווייל אז מען קריגט זיך אין שטוב האט מען נישט קיין מח און אז מען האט נישט קיין מח, מען האט נישט קיין ישוב הדעת, פאלט מען אריין אין נישט גוטע זאכן.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות ז:): "קָשָׁה תַּרְבּוּת רָעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ שֶׁל אָדָם, יוֹתֵר מִמִּלְחֶמֶת גּוֹג וּמָגוֹג", עס איז ערגער א קריג אין שטוב, מער ווי מלחמת גוג ומגוג; מוהרא"ש איז דאס מסביר, אז אויב א מענטש האט א ווינקעלע וואו ער קען זיך באהאלטן און זיין רואיג, קען זיך די גאנצע וועלט איבערדרייען אבער אים וועט דאס נישט שטערן, ווייל ער האט זיך וואו צו באהאלטן, אבער אז מען קריגט זיך אין שטוב האט דער מענטש נישט קיין פלאץ וואו ער קען זיך באהאלטן.

דו פרעגסט וועגן שלום בית; דער רבי האט אונז זייער מזהיר געווען מיר זאלן אכטונג געבן אויף די כבוד פון די ווייב (עיין בשיחות הר"ן, סימן רסד). נאך האט דער רבי געזאגט (שם, סימן רסג) אז דער ס"מ מאכט עס זאל זיין קריגערייען צווישן מאן און ווייב, ווייל ער וויל זיי אריינכאפן אין זיין נעץ און זיי אראפווארפן אין עבירות ה' ישמרינו, אבער ווען מאן און ווייב לעבן בשלום, דעמאלט האט ער נישט קיין שום שליטה אויפן מענטש.

ביי די וועלט איז אנגענומען אז ווי מער א מענטש איז אפגעשיידט וכו', ווי מער א מענטש לויפט אוועק פון שטוב, ער רעדט נישט קיין סאך מיט זיין ווייב און קינדער - דער איז א העכערער סארט מענטש. אבער ביים רבי'ן איז פונקט פארקערט; דער הייליגער רבי לערנט אונז אויס אז דער אייבערשטער איז אין שטוב, אזוי ווי דער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן תקסג): "בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיְתָה הַשְּׁכִינָה נִקְרֵאת בְּשֵׁם שָׂרָה, וּבִימֵי יִצְחָק בְּשֵׁם רִבְקָה, וּבִימֵי יַעֲקֹב בְּשֵׁם רָחֵל וְלֵאָה", און אזוי איז אין יעדע דור; ווען א מענטש לעבט בשלום מיט זיין ווייב מאכט ער א פלאץ פאר די שכינה, ווייל די שכינה רוהט נאר וואו מאן און ווייב זענען צוזאמען, אזוי ווי עס שטייט אן א שיעור מאל אין זוהר הקדוש אז דער אייבערשטער רוהט נאר וואו מאן און ווייב זענען צוזאמען. קוק אין פרשת נשא (דף קמה:) וואס דער הייליגער זוהר זאגט: "מַאן דְּאִתְחַבָּר דְּכַר וְנוּקְבָא, אִקְרֵי אָדָם, וּכְדֵין דָּחִיל חֲטָאָן. וְלֹא עוֹד אֶלָּא שַׁרְיָא בֵּיהּ עֲנָוָה. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּשַׁרְיָא בֵּיהּ חֶסֶד. וּמַאן דְּלָא אִשְׁתְּכַח דְּכַר וְנוּקְבָא, לָא הֲוֵי בֵּיהּ לֹא יִרְאָה וְלֹא עֲנָוָה וְלֹא חֲסִידוּת".

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה נד, א): אויפן פסוק (משלי טז, ז): "בִּרְצוֹת ה' דַּרְכֵי אִישׁ, גַּם אוֹיְבָיו יַשְׁלִם אִתּוֹ", ווער זענען זיינע פיינט? "רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, זוֹ אִשְׁתּוֹ", דאס מיינט די ווייב; דאס טייטש אז ווען א מענטש פירט זיך אויף ווי עס דארף צו זיין, דעמאלט וועט זיין ווייב שלום מאכן מיט אים און זיין פאר אים אן עזר. דאס איז ביים רבי'ן א יסוד היסודות, אזוי ווי עס איז באוואוסט אז ביים רבי'ן האט מען נישט געקענט קומען אויב מען האט נישט געהאט קיין שלום בית.

בנוגע דיינע חובות אין וואס דו שטיקסט זיך וכו'; דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סט) אז די גאנצע עשירות קומט אין זכות וואס מען איז מכבד די ווייב; דאס איז באמת א חז"ל (בבא מציעא נט.): רבא האט געזאגט פאר די מענטשן פון שטאט מחוזא: "אוֹקִירוּ לִנְשַׁיְכוּ, כִּי הֵיכִי דְּתִתְעַתְּרוּ", האלט חשוב אייערע ווייבער וועט איר רייך ווערן; זעט מען פון דעם אז ווען א מענטש לעבט בשלום אין שטוב, ער איז א ותרן און ער איז נישט מצער זיין ווייב, וועט ער האבן גרויס שפע. פאלג דעם רבי'ן און טשעפע נישט דיין פרוי, אפילו דו האלסט אז זי איז נישט גערעכט, וועסטו האבן גרויס שפע.

קוק ווי אזוי די הייליגע חכמים זכרונם לברכה האבן זיך געפירט אין שטוב מיט זייער ווייב. דער הייליגער רבי חייא האט געהאט א שווערע שטוב אזוי ווי חז"ל פארציילן (יבמות סג.): "רְבִּי חִיָּיא הֲוָה קָא מְצַעֲרָא לֵיהּ דְּבֵיתְהוּ", רב חייא'ס ווייב פלעגט אים זייער אסאך מצער זיין, מיט דעם אלעם: "כִּי הֲוָה מַשְׁכַּח מִידִי, צָיֵיר לֵיהּ בְּסוּדְרֵיהּ וּמַיְיתֵי נִיהֲלַהּ", ווען ער פלעגט זען א גוטע זאך וואס זיין ווייב האט ליב, פלעגט ער דאס אהיים ברענגען פאר איר, האט רב געפרעגט רבי חייא: "איך פארשטיי נישט, פארוואס ברענגסטו איר אייביג אהיים גוטע זאכן, זי איז דאך דיר מצער?!" האט אים רב חייא געענטפערט: "דַּיֵּינוּ שֶׁמְּגַדְּלוֹת בָּנֵינוּ, וּמַצִּילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֵטְא", מיר איז גענוג אז זי ראטעוועט מיר פון עבירות און זי ציט אויף די קינדער; זעט מען פון דעם ווי שטארק מען דארף אכטונג געבן צו מכבד זיין די ווייב.

בפרט אז דו האסט א שטוב מיט קינדער און דו מאכסט שוין חתונה קינדער, דארפסטו זיכער אכטונג געבן אז עס זאל זיין שלום אין שטוב, ווייל ווען מאן און ווייב קריגן זיך ווער ליידט די מערסטע? די קינדער. זיי פאלן נעבעך די קרבנות און זיי וואקסן אויף נישט געזונט.

חכמינו זכרונם לברכה פארציילן (מדרש תנחומא, פרשת בחקותי, סימן ה) אז ווען יפתח הגלעדי איז געגאנגען מלחמה האלטן מיט עמון, האט ער געמאכט א נדר אז אויב דער אייבערשטער וועט אים העלפן און ער וועט געווינען די מלחמה, ווען ער וועט אהיים קומען בשלום, וועט ער ברענגען פאר א קרבן די ערשטע זאך וואס וועט אים ארויסקומען פון זיין שטוב און דער אייבערשטער האט אים געהאלפן אז ער האט געוואונען די מלחמה און זיין טאכטער איז אים ארויסגעקומען מיט א פויק און זי האט געזינגען און געפויקט פאר איר טאטע'ן, האט איר יפתח הגלעדי געזאגט: "פריי דיך נישט, ווייל איך גיי דיר מקריב זיין פאר א קרבן", אפילו ער האט אינזין געהאט בשעת ער האט געמאכט די נדר צו ברענגען פאר א קרבן א חי' אדער בהמה, אבער וויבאלד ער האט נישט ארויסגעזאגט וואס ער מיינט האט ער געמוזט מקיים זיין די נדר.

פרעגן די הייליגע חכמים (שם): "ער וואלט דאך געקענט גיין צו פנחס הכהן וואס ער איז געווען א דיין און צעשטערן די נדר, אזוי ווי די הלכה איז אז אפילו א מענטש מאכט א נדר, אבער אויב גייט ער צו א דיין און ער זאגט פארן דיין אז ער האט אינזין געהאט אזוי און אזוי, קען דער דיין צעשטערן די נדר; איז פארוואס איז יפתח הגלעדי נישט געגאנגען צו פנחס ער זאל אים מתיר נדר זיין? אדער זאל פנחס הכהן קומען צו אים און אים העלפן ער זאל נישט דארפן הרג'ענען זיין טאכטער?" נאר יפתח האט געזאגט: "איך בין דער גענעראל פון די אידן, איך קען נישט גיין צו אים, זאל ער קומען

צו מיר", און פנחס האט געזאגט: "איך בין א כהן א זון פון א כהן, איך גיי נישט צו אן עם הארץ, אז ער וויל איך זאל אים ראטעווען זיין טאכטער זאל ער קומען צו מיר, זאגן חז"ל א מורא'דיגע לשון: "מִבֵּין תַּרְוַיְהוֹן אַבְדַת הַהִיא עֲלוּבְתָּא מִן עָלְמָא", פון צווישן זיי צוויי איז פארלוירן געווארן דאס מיידל.

ווען מען לערנט די מעשה ווערט מען זייער צוקאכט און ברוגז: 'היתכן מען זאל הרג'ענען אן אומשולדיג קינד, א מיידל וואס האט גארנישט געטון, בשעת מען וואלט איר דאך געקענט ראטעווען?!' אבער קיינער כאפט נישט אז די זעלבע מעשה שפילט זיך אפ טאג טעגליך צווישן מענטשן, בפרט צווישן מאן און ווייב.

עס קען אסאך מאל אויסקומען אז עס זאל זיך מאכן מיספארשטענדענישן צווישן מאן און ווייב און דעמאלט ליידן די קינדער זייער שטארק. עס איז ממש אזוי ווי מען נעמט די קינדער און מען שעכט זיי; ווייל אז מען רעדט נישט איינער צום צווייטן, מען בלאזט איינער אויפן צווייטן, ווער רעדט נאך אז מען שרייט איינער אויפן צווייטן און מען טשעפעט זיך איינער דעם צווייטן - ליידן די קינדער, זיי לעבן מיט שרעק וכו'. און אז מען פרעגט דעם מאן: "פארוואס בעטסטו נישט איבער דיין ווייב, קענסט דאך ראטעווען דיין קינד?" וועט ער זאגן: "זי זאל מיר איבערבעטן, ווייל זי איז שולדיג", אז מען פרעגט די ווייב: "פארוואס מאכסטו נישט שלום? פארגעס וואס עס איז געווען, אבי דיין קינד זאל נישט ווערן גע'הרג'עט?" וועט זי ענטפערן: "ער האט אנגעפאנגען און ער דארף מיר איבערבעטן", און נאכדעם פאסירט וואס עס האט פאסירט ביי יפתח'ס טאכטער, ווער איז שולדיג?ביידע: "מִבֵּין תַּרְוַיְהוֹן אַבְדַת הַהִיא עֲלוּבְתָּא מִן עָלְמָא".

דערפאר האב שכל און זיי דו דער וואס געבט נאך, הייב דו אן רעדן שיין און בעט איבער; אמת, עס איז זייער שווער יענעם איבער צו בעטן, בפרט ווען מען האלט אז מען איז גערעכט. אבער עס איז אסאך אסאך שווערער ווען מען בלאזט און מען רעדט נישט און מעןווארט אז יענער זאל זיך ברעכן.

וואס איז געווען די סוף פון די מעשה? ביידע האבן באקומען אן עונש; פנחס האט פארלוירן זיין רוח הקודש און יפתח איז געשטארבן מיט א מיתה משונה, זיינע איברים האבן אנגעפאנגען צו שטארבן ביסלעכווייז פאר ער איז געשטארבן און וואו ער איז געגאנגען איז אים אראפגעפאלן שטיקלעך רחמנא לצלן (מדרש תנחומא, שם).

איך האב אביסל מאריך געווען, ווייל עס האט מיר זייער וויי געטון צו הערן ווי דו האסט מיר פארציילט אז דו קריגסט זיך מיט דיין ווייב און דו פירסט זיך ווי א קליין קינד, בשעת איר מאכט שוין חתונה קינדער. דו קריגסט זיך פאר נארישקייטן און

פארשטייט זיך אז דו ביסט גערעכט, ווען דו וואלסט ווען געקענט איינשפארן אלע קריגערייען.

וואס זאל איך דיר זאגן מיין ליבער חבר, אז מען פאלגט דעם רבי׳ן, מען נעמט זיינע דיבורים און עצות בתמימות ופשיטות, איז מען זוכה צו לעבן אן אנדערע סארט לעבן. מען לעבט אויף די וועלט אין גן עדן ממש; מען זוכט נישט צו זיין גערעכט, מען זוכט נישט אויסצופירן, מען זוכט ווי מער נאכצוגעבן, מען זוכט ווי מער יענעם צו פארגינען.

שרייב מיר צי דו האסט באקומען דעם בריוו.

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

וואס זאל איך שרייבן? איך שפיר אז איך האלט שוין מער נישט אויס די שרעקליכע יסורים. איך פיל ממש ווי איך שטארב צוביסלעך ח"ו, מיין גאנצע קערפער איז איינגעהילט אין שטארקע יסורים.

איך בין איינער אליין, קיינער קען מיר נישט פארשטיין. איך בין שוין ארומגעלאפן צו אזויפיל דאקטורים, און יעדער זאגט עפעס אנדערש, אזוי אז איך בין שוין אינגאנצן צעמישט. איך רעד צום אייבערשטן, איך הער נישט אויף זיך בעטן ביי אים אז איך דארף שוין א רפואה שלימה.

איך וויל שוין זיין צוריק אין ישיבה געזונטערהייט, איך וויל דער ראש ישיבה זאל מתפלל זיין פאר מיר!

יישר כח פאר אלעס.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת תרומה, כ״ח שבט, שנת תשע״ח לפ״ק

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן א רפואה שלימה בקרוב, דו זאלסט האבן אפגעקומען אלעס וואס דו דארפסט אפקומען מיט די צער און ווייטאג וואס דו גייסט אריבער.

איין זאך בעט איך דיר מיין טייערער תלמיד ... נרו יאיר: ״האב נישט קיין קשיות אויפן אייבערשטן״, ווייל אלעס וואס קומט אויפן מענטש איז פון הימל.
~~~~~~~~~~~

חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (ברכות ה:): רב הונא האט געהאט א גרויסער שאדן, עס איז אים פארדארבן געווארן פיר הונדערט פעסער וויין, זענען די הייליגע חכמים אים געגאנגען באזוכן און אים מחזק זיין. זיי האבן געזאגט פאר רב הונא: "לְעַיֵּן מַר בְּמִילֵּיהּ", ער זאל תשובה טון, וועט ער צוריק רייך ווערן. האט רב הונא געפרעגט די חכמים: "מִי חֲשִׁידְנָא בְּעֵינַייכוּ", איר זענט מיר חושד אויף נישט גוטע מעשים? האבן אים די חכמים געענטפערט: "וּמִי חָשִׁיד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּעָבִיד דִּינָא בְּלֹא דִינָא", איז דען דער אייבערשטער חשוד אז ער ברענגט אויף א מענטש שלעכטס אומזיסט?

זעט מען אז מען טאר נישט האבן קשיות אויפן אייבערשטן און פרעגן: "פארוואס?" "פארוואס דארף איך אזוי ליידן?" א גוי פרעגט: "פארוואס?" אזוי ווי צדיקים האבן געזאגט אויפן פסוק (תהלים עט, י): "לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם", א גוי זאגט "לָמָּה", אבער א איד זאגט: "אלעס וואס דער אייבערשטער טוט האט א חשבון".

ווען א מענטש האט א צרה דארף ער זיך מאכן א חשבון הנפש פארוואס דער אייבערשטער טוט דאס מיט אים. דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפז): אויפן פסוק (תהלים סב, יג): "וּלְךָ ה' חָסֶד כִּי אַתָּה תְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ", זאגט דער רבי: "הַיְינוּ שֶׁהוּא חֶסֶד גָּדוֹל מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם לְאָדָם מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה", עס איז זייער א גרויסער חסד אז דער אייבערשטער באצאלט פארן מענטש א שטראף מדה כנגד מדה, ווייל ווען דער מענטש באקומט ווען אן עונש סתם אזוי וואלט ער נישט געוואוסט אויף וואס ער דארף תשובה טון, אבער ווען דער עונש איז מיט א פונקטליכקייט, געוואנדן אויף וואס מען דארף תשובה טון, ווייסט דער מענטש אויף וואס ער דארף תשובה טון.

דער רבי זאגט ווייטער אז דאס איז נאר אין ארץ ישראל; 'ארץ ישראל' דאס גייט ארויף אויף אמונה. ווען א מענטש האט אמונה, ער גלייבט און ער ווייסט אז אלעס וואס קומט אויפן מענטש איז מיט א חשבון, און ער הייבט זיך אן מתבונן זיין וואס ער האט געטון אין לעבן, 'אפשר האב איך איינעם ווי געטון', ער זוכט אויף זיינע מעשים, ער טראכט דורך זיינע יארן, 'אפשר האב איך איינעם געטשעפעט וכו'' און ער בעט יענעם ער זאל אים מוחל זיין, אזוי קריכט ער ארויס סיי פון די שלעכטס וואס ער האט געטון און סיי פון די עונש.

דאס וואס דו גייסט אריבער צער אז דו ווייסט נישט צו וועם צו גיין, יעדער דאקטער זאגט עפעס אנדערש און דו גייסט שוין אזוי ארום מיט יסורים עטליכע יאר; דער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ג): "ווען א מענטש וויל גיין צום דאקטער זיך היילן וכו', זאל ער געבן צדקה פאר ער גייט זיך היילן. ווייל חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עבודה זרה נה.): "בְּשָׁעָה שֶׁמְּשַׁגְּרִין יִסּוּרִין עַל הָאָדָם, מַשְׁבִּיעִין אוֹתָן שֶׁלֹּא תֵּלְכוּ אֶלָּא בְּיוֹם פְּלוֹנִי,

וְלֹא תֵּצְאוּ אֶלָּא בְּיוֹם פְּלוֹנִי, וּבְשָׁעָה פְּלוֹנִית, וְעַל יְדֵי פְּלוֹנִי, וְעַל יְדֵי סַם פְּלוֹנִי", ווען מען שיקט יסורים אויף א מענטש באשווערט מען די יסורים ווען זיי זאלן קומען אויפן מענטש און ווען זיי זאלן אוועק גיין פונעם מענטש, דורך וועלכע דאקטער און דורך וועלכע מעדעצין וכו' עס זאל אויסגעהיילט ווערן; פרעגט דער רבי, ווי אזוי קען א מענטש בכלל גיין צום דאקטער ווען ער ווייסט נישט צי ער איז בכלל דער דאקטער וואס מען האט באשווארן אים אויס צו היילן, און ווי אזוי קען דער דאקטער פארשרייבן א מעדעצין ווען ער ווייסט נישט צי דאס איז דער ריכטיגער סם וואס מען דארף געבן פארן חולה וכו'? זאגט דער רבי, אבער אז א מענטש מאכט א פדיון דעמאלט וועט דער דאקטער אים קענען אויסהיילן.

דערפאר, אז דו שרייבסט מיר אז דו ווערסט שוין משוגע פון ארום לויפן צו דאקטורים, ווייל יעדער דאקטער זאגט עפעס אנדערש און ביז דערווייל גייסטו אריבער שרעקליכע יסורים, זאלסטו פאלגן דעם רבי'ן און מאכן א פדיון נפש וועסטו זוכה זיין צו האבן א רפואה.

ווער קען מאכן א פדיון נפש? ווער ווייסט בכלל וואס מיינט א פדיון נפש? נאר דער רבי; פון היינט אן, פאר דו גייסט צו א דאקטער זיך צו היילן זאלסטו געבן א פדיון נפש פארן רבי'ן. ווי קען מען היינט געבן א פדיון נפש פארן רבי'ן? אז מען געבט געלט צו דרוקן דעם הייליגן רבינ'ס ספרים. האלט א "קרן הדפסה" פושקע ביי דיר אין שטוב און ווען דו דארפסט גיין צום דאקטער זאלסטו לערנען די תורה אין ליקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן ג, און בעטן דעם אייבערשטן ער זאל רחמנות האבן אויף דיר אז דו זאלסט שוין זוכה זיין צו טרעפן דעם ריכטיגן שליח וואס וועט דיר אויסהיילן, און געב צדקה פאר א פדיון וועסטו האבן א רפואה שלימה בקרוב.

מוהרא"ש זכרונו לברכה שרייבט אין זיין צוואה אז ווער עס וועט דרוקן זיינע ספרים, בפרט "אשר בנחל", זאגט ער צו א ישועה. געלויבט דעם אייבערשטן אז איך האב זוכה געווען צו דרוקן צענדליגער כרכים פונעם ספר "אשר בנחל" בחייו פון מוהרא"ש זכרונו לברכה. איך האב א שטארקע הכרת הטוב פאר די ספרים "אשר בנחל", ווייל איך האב זוכה געווען צו מקורב ווערן דורך "אשר בנחל - חלק כז". פאראיאר האב איך זוכה געווען צו דרוקן "אשר בנחל" אין אידיש; איך האב געדרוקט טויזנט כרכים פון זעקס בענדער, אין דעם איז געדרוקט אלע בריוו וואס מוהרא"ש האט געשריבן אין אידיש - נאנט צו אכט הונדערט בריוו; כמעט אלע טויזענט סעטס האט מען שוין מפיץ געווען. יעצט גיי איך מיטן אייבערשטנס הילף נאכאמאל איבער דרוקן די זעקס בענדער אשר בנחל אין אידיש.

שטארק דיר מיט אמונה; דער אייבערשטער וועט דיר העלפן אז דו וועסט האבן א רפואה. מוהרא"ש זכרונו לברכה פלעגט שטענדיג זאגן אז מען זאל גיין לכל הפחות איין מאל א חודש אין שפיטאל צו מקיים זיין די מצוה פון ביקור חולים. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (נדרים לט:) "כָּל הַמְבַקֵּר אֶת הַחוֹלֶה נִיצוֹל מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם", ווער עס איז מבקר חולה ווערט ניצול פון גיהנום; פלעגט מוהרא"ש זאגן, אז חוץ די מצוה וואס מען איז מקיים ביים באזוכן א חולה, ווערט דער מענטש פרייליך און ער האט מער נישט קיין טענות אויפן אייבערשטן, ווייל ער הייבט אן צו זען אז זיין צרה איז נישט אזוי געפערליך, ער ווערט פרייליך אז ער איז געזונט; דו וואס דו דרייט זיך ביי דאקטורים, דו גייסט אריין און ארויס פון שפיטאל פאר דיין פראבלעם וואס דו האסט וכו', קענסטו זיכער זען די חסדים וואס דער אייבערשטער טוט מיט דיר. דארפסטו דאנקען דעם אייבערשטן און זאגן וואס ר' נתן פלעגט זאגן ווען ער האט געהאט א צרה: "עס איז נאך מיט גרויסע חסדים". מען דארף אויפזוכן די חסדים וואס דער אייבערשטער טוט.

איך בין מתפלל פאר דיר אז דו זאלסט בקרוב אויסגעהיילט ווערן און דו זאלסט קענען צוריק קומען אין ישיבה געזונטערהייט.

דו ביסט א גרויסער חידוש אז מיט דיינע יסורים האסטו מסיים געווען מסכת ברכות; יעצט הייב אן מסכת שבת, לערן יעדן טאג אביסל. אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט, דאך זאג די ווערטער פון די הייליגע תורה, אזוי ווי דער רבי האט אונז געלערנט (שיחות הר"ן, סימן עו).

שרייב מיר נאך בריוו, איך וועל דיר אם ירצה ה' צוריק שרייבן.

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך וויל זיך באדאנקען פאר אייך פאר די פילע חיזוק און עצות אין לעבן וואס מיר באקומען פון אייך. באטש וואס איך האב שוין געהערט און מקבל געווען אויך פון מוהרא"ש ז"ע, אבער מיט אייערע דרשות איז דאס פיל מער לעבעדיג, איר ברענגט עס אראפ אויף אזא פשוטע און אמת'ע אופן, אז ס'איז ממש נישט מעגליך עס נישט מקיים צו זיין.

מוהרא"ש פלעגט זאגן אז ער האט גענומען דעם ליקוטי מוהר"ן און דעם ליקוטי הלכות און ער האט עס געמאכט ווי "עפל סאוס", אז מ'זאל אפילו נישט דארפן זיך אנשטרענגען אריינצובייסן אינעם הארטן עפל, נאר מ'זאל עס קענען גאר גרינג עסן, ווי מען געבט פאר א קינד צעריבענע עפל וואס איז אים גרינג צו עסן. ביים ראש ישיבה קען מען זאגן אז איר האט עס געמאכט נאך גרינגער, ממש ווי "עפל דזשוס", מען דארף
~~~~~~~~~~~

אפילו נישט נעמען א לעפל צו עסן די צעריבענע עפל, מ'קען עס ממש אויסטרינקען אזוי גרינג ווי מ'טרינקט "עפל דזשוס".

איך האב געוואלט פרעגן איבער דעם וואס איך געהערט וואס דער ראש ישיבה האט גערעדט לעצטנס ביי א דרשה ווען זאגן די ברכה פון "המפיל", אז אזוי ווי מ'טאר נישט עסן אן א ברכה, טאר מען נישט שלאפן אן א ברכה. למעשה איז מיר דאס זייער שווער, ווייל ווען איך גיי שוין אריין אין בעט האב איך שוין נישט קיין כח צו גארנישט, און דעריבער ליין איך קריאת שמע א שעה צוויי פריער, אבער איך וויל נישט דעמאלט זאגן "המפיל", ווייל מיין מאן קומט אהיים שפעט און איך וויל נאך קענען רעדן צו אים, ווי אזוי זאל איך זיך פירן מיט דעם?

אויך האב איך געוואלט פרעגן ווי אזוי מ'רעדט צו די קליינע קינדער איבער קדושה. פון איין זייט ווייס איך די וויכטיגקייט פון רעדן און אויפקלערן די קינדער אז זיי זאלן זיך זייער אכטונג געבן פון שלעכטע מענטשן, אבער פון די אנדערע זייט וויל איך נישט אריינלייגן אין זיי צופיל פחדים אז זיי זאלן צופיל טראכטן פון דעם.

א גרויסן יישר כח פאר אלעס.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת תרומה, כ"ח שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דער אייבערשטער האט אונז געגעבן א מתנה אין אונזער דור - מוהרא"ש זכרונו לברכה; מוהרא"ש נעמט דעם רבינ'ס עצות און ברענגט דאס אראפ פאר אונז פשוט'ע מענטשן אז מיר זאלן אויך קענען לעבן מיט די אלע שיינע עצות און לעבן מיטן אייבערשטן, מיר דארפן דאס נאך מער אראפ ברענגען פאר אונזערע מוחות אז מיר זאלן אויך קענען לעבן שטענדיג מיטן אייבערשטן.

אייער מאן נרו יאיר פארציילט מיר אז אייער קליין אינגעלע לעבט מיט אזא אמונה, יעדעס מאל מען לייגט אים אראפ דאס עסן זאגט ער פון זיך אליין "ש'כח אייבערשטער"; אין די גאנצע וועלט זעט מען נישט אזא זאך, מען זאל לעבן מיט אזא אמונה, אז קליינע קינדער רעדן צום אייבערשטן און יעדע זאך וואס זיי דארפן בעטן זיי דעם אייבערשטן.

בנוגע ליינען קריאת שמע און זאגן המפיל וכו'; ווען מענטשן וואלטן ווען געוואוסט ווי חשוב קריאת שמע שעל המטה איז, וואלט יעדער איינער געליינט קריאת שמע. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות ה.): "כָּל הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ, מַזִּיקִין בְּדֵילִין הֵימֶנּוּ", ווער עס ליינט קריאת שמע פאר ער לייגט זיך שלאפן גייען אלע מזיקים אוועק פון אים; נאך זאגן זיי (שם): "כָּל הַקּוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ כְּאִילוּ אוֹחֵז חֶרֶב

שֶׁל שְׁתֵּי פִּיּוֹת בְּיָדוֹ", ווער עס לײנט קריאת שמע פארן גײן שלאפן איז אזוי ווי ער האלט א מעסער וואס איז שארף פון בײדע זײטן און אזוי הרג'עט ער אויס אלע מזיקין; זײער גוט טוט איר אז איר לײנט קריאת שמע געננוג פרי, אפילו איר גײט נאך נישט שלאפן, ווײל אז מען שטופט דאס אפ אויף שפעטער קען מען אײנשלאפן אן קריאת שמע. ברכת המפיל זאגט מען גלײך פאר מען לײנט קריאת שמע אזוי ווי עס איז געדרוקט אין סידור עת רצון.

בנוגע רעדן צו קינדער וכו'; מען דארף רעדן צו קינדער זײ זאלן אכטונג געבן פון מנוולים, אבער מען דארף געדענקען דעם מאמר החכם: "מִן הַזְּהִירוּת - לֹא לְהִזָּהֵר כָּל כָּךְ", אײנע פון די זאכן וואס מען דארף אכטונג געבן איז נישט צו סאך אכטונג געבן; פון אײן זײט דארף מען טאקע אנזאגן די קינדער אכטונג צו געבן פון מענטשן וכו' און מען דארף זען זײ זאלן זײן באקוועם צו רעדן מיט טאטע מאמע ווען עפעס שטערט זײ. זײער אסאך מאל קענען קינדער נישט ארויס געבן זײערע געפילן וכו' אדער דערצײלן וואס שטערט זײ ווען זײ זעהן ווי מען מאכט זײ אוועק און מען הערט זײ נישט אויס, דאס איז זײער וויכטיג פאר קינדער. אבער פון די אנדערע זײט דארף מען אויך לעבן, מען קען נישט לעבן מיט פחדים א גאנצן טאג. דער אײבערשטער האט באשאפן די וועלט כדי מען זאל לעבן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות כה:): "לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת", נישט מען זאל שטענדיג ארומגײן מיט פחדים.

דער אײבערשטער זאל אײך געבן נחת פון אלע אײערע קינדער.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

א גרויסן יישר כח פאר אלעס וואס דער ראש ישיבה טוט ארײנצובערענגען די לימודים און עצות פון הײליגן רבי'ן אזוי ווי מוהרא"ש האט אונז געלערנט.

איך האב געוואלט פרעגן ווי אזוי איך דארף זיך פירן ווען איך האלט אינמיטן רעדן מיט מײן ווײב אויפ'ן טעלעפאן און מײן טאטע אדער מאמע רופן מיר ארײן אינדערמיט. איך וויל און איך דארף זײ בײדע מכבד זײן, און בײדע נישט פארשעמען אדער מצער זײן, ווי אזוי פיר איך זיך אין אזא מצב?

א גרויסן יישר כח.

דוד

תשובה:
~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת תרומה, כ"ט שבט, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד דוד נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מיר דארפן דאנקען דעם אייבערשטן אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פון הייליגן רבי'ן; דער רבי האט געזאגט: "אִם קֵיסָרִים וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אֵיךְ אֲנִי מְלַמֵּד אֶת אֲנָשַׁי דֶּרֶךְ אֶרֶץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת בְּנֵיהֶם אֵלַי לִלְמוֹד דֶּרֶךְ אֶרֶץ", ווען קעניגן וואלטן געוואוסט וואסערע דרך ארץ איך לערן אויס פאר מיינע תלמידים וואלטן זיי געשיקט זייערע קינדער צו מיר איך זאל זיי אויסלערנען דרך ארץ; דער שיחה איז ממש מקוים געווארן ביי תלמידי היכל הקודש וואס זענען זייער מכבד די טאטע מאמע.

עס איז זייער וויכטיג צו רופן די עלטערן יעדן טאג; אסאך מאל קען אריבערגיין א גאנצע וואך וואס מען רעדט נישט מיט די עלטערן. דאס קומט בלויז ווייל מען ווייסט נישט דאס גרויסקייט פון די מצוה; מוהרא"ש פלעגט יעדן טאג אנרופן זיין טאטע גלייך נאכן דאווענען, דאס איז געווען ביי מוהרא"ש די ערשטע זאך.

דאס וואס די תורה זאגט (בראשית ב, כד): "עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ", מיינט נישט צו זאגן אז מען זאל זיך חס ושלום אפלאזן פון די עלטערן. נאר די כוונה פון דעם איז צו זאגן: 'מיש נישט אריין דיינע עלטערן אין דיין לעבן, רעד זיך נישט אפ פאר זיי און קרעכץ נישט פאר זיי'; פאר עלטערן דערציילט מען נאר גוטס און מען ברענגט זיי נאר נחת.

אויב עפעס דרוקט און מען קומט זיך נישט אויס איינער מיטן צווייטן, עס איז דא חלוקי דעות צווישן מאן און ווייב, לויפט מען נישט דערציילן פאר די עלטערן, ווייל די עלטערן האבן שוין גענוג געהאט אין זייער לעבן, זיי זענען שוין גענוג אריבער וכו' און יעצט איז זייער צייט צו שעפן נאר נחת; נאר מען גייט צו אן ערליכער איד ער זאל מחזק זיין דאס פאר-פאלק און זיי ווייזן ווי אזוי מען קען לעבן בזה העולם אין גן עדן וכו'.

אין די זעלבע צייט האלט מען חשוב די ווייב וכו'; ווייל שלום בית איז אין היכל הקודש א יסוד היסודות. מוהרא"ש האט זיך זיין גאנצע לעבן אוועק געגעבן עס זאל זיין שלום ביי אידישע קינדער.

מוהרא"ש זכרונו לברכה ברענגט א מאמר החכם: "מִן הַזְּהִירוּת לֹא לְהִזָּהֵר כָּל כַּךְ"; ווען מען רעדט מיט די עלטערן אדער מיט די ווייב און א צווייטער רופט אריין, אויב איז וויכטיג וואס מען רעדט יעצט וכו' רופט מען יענעם שפעטער צוריק. און אז מען ווייסט אז יענער האט עפעס וויכטיג גייט מען צו יענעם וכו'.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער חשובער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב ממש נישט די ווערטער אייך צו דאנקען אויף אלעס וואס איך האב באקומען פון אייך, די פילע עצות און חיזוק וואס איך האב באקומען פון אייערע שיעורים און ניגונים. דאס האט ממש געטוישט אונזער לעבן צום גוטן, מיין מאן האט אנגעהויבן לערנען און ער האט שוין געמאכט א סיום משניות, און אויף יעדע פראבלעם האבן מיר גלייך די עצה צו בעטן און רעדן צום אייבערשטן.

איך האב א שאלה אין כיבוד אב ואם, מיינע עלטערן האבן קיינמאל נישט געהאט קיין שלום בית, און איך האב זייער אסאך געליטן פון דעם אלע יארן, איך האב געלעבט מיט שרעקליכע יסורי הנפש. דער אייבערשטער האט מיר געהאלפן אז איך האב ב"ה חתונה געהאט, און געגאנגען וואוינען אויף אן אנדער פלאץ, און צוביסלעך ארויסגעקראכן פון די פראבלעמען.

מיט עטליכע יאר צוריק האט זיך אנגעהויבן צו פארבעסערן די שלום בית ביי מיינע עלטערן, אבער יעצט איז זיי אונטערגעקומען א פרישע צרה אז מיין טאטע האט באקומען א קרענק, און ער פייניגט זייער אויס מיין מאמע אז זי איז שולדיג אין אלע זיינע צרות.

מיין הארץ גייט אויס פארביידע פון זיי, איך שפיר זייער שטארק זייער צער און ווייטאג, דאס טרעט מיר ממש צו צום געזונט און איך שפיר ווי דער מצב ברענגט מיר צוריק צו מיין מרה שחורה פון די יונגע יארן, און איך קען נישט אזוי ווייטער אנגיין אין לעבן.

מיין שאלה איז וואס איך דארף צו טון, זאל איך רעדן ווייניגער צו זיי? ווייל איך שפיר אז ווען איך רעד צו זיי מאכט עס מיר געפערליך בעצבות?

א גרויסן יישר כח פאר'ן נעמען די צייט מיר צו ענטפערן.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ד׳ פרשת תרומה, כ״ט שבט, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד מרת ... תחי׳

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן אז איר האט חתונה געהאט און זעט ווייטער צו לעבן א לעבן פון גן עדן.

איר שרייבט אז אייער מאן האט געמאכט א סיום אויף משניות; דארפט איר זען צו מאכן פאר אים א שיינער סיום.
~~~~~~~~~~

שלמה המלך זאגט (משלי יד, א): "חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ", א קלוגע פרוי בויעט אויף איר הויז; א קלוגע פרוי, ווען זי זעט איר מאן לערנען, מאכט זי א גאנצע טראסק דערפון, זי מאכט א שיינע סיום וכו', וואס דאס מאכט אז דער מאן זאל ווייטער לערנען. דעריבער איז זייער חשוב אז יעדעס מאל ווען אייער מאן נרו יאיר פארציילט אייך וועגן א מסכת וואס ער האט מסיים געווען, זאלט איר מאכן א שיינע סעודה.

בנוגע אייערע עלטערן; איר זאלט רופן אייערע עלטערן און זיי פארציילן שיינע זאכן. ווען עלטערן זעהן נחת ביי זייערע קינדער און אייניקלעך דאס מאכט זיי לעבן און דאס געבט זיי כח ווייטער אנצוגיין. און פארקערט אויך, ווען עלטערן זעהן ווי די קינדער פירן זיך נישט אויף אזוי ווי עס דארף צו זיין, טוט דאס פארקערצערן זייער לעבן ה' ירחם. אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המידות, אות בנים, סימן מב): "בָּנִים הַטּוֹבִים, רְפוּאָה גְּדוֹלָה לָאָבוֹת", ווען עלטערן זעהן ווי קינדער פירן זיך ווי עס דארף צו זיין, דאס היילט זיי אויס.

דערפאר זאל איר ווייטער רעדן מיט אייערע עלטערן. עס איז נישט דא קיין גרעסערע מצוה פון כיבוד אב ואם; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תנא דבי אליהו רבה, פרשה כו): "כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְבַקֵּשׁ מֵהָאָדָם רַק שֶׁיְּכַבֵּד אָב וָאֵם", דער אייבערשטער זאגט: "די גאנצע וועלט איז מיינס - איך האב עס באשאפן און איך בעט פון ענק נאר איין זאך, אז איר זאלט מכבד זיין ענקערע עלטערן"; איר זאלט זיי ווייטער רופן וכו' און אז זיי גיסן זיך אויס זייער הארץ פאר אייך, זיי דערציילן זייערע צרות - זאלט איר בעטן א תפילה פאר זיי. אבער אויב דאס שטערט אייער לעבן, איר שפירט ווי דאס שלעפט אייך צוריק צו אייערע יסורים פון אלץ קינד, זאלט איר זיך ארויסדרייען וכו', ווייל איר קענט נישט מאכן אז אייער לעבן זאל זיך אפשטעלן. מען דארף וויסן ווי אזוי צו גיין צווישן די טראפן.

ר' נתן זכרונו לברכה האט געבעטן זיין ווייב און טעכטער אז ווען זיי צינדן אן די שבת ליכט זאלן זיי בעטן: **"רבונו של עולם, אזוי ווי איך צינד אן די שבת ליכט און איך מאך ליכטיג דא אין שטוב, זאלסטו אריין שיינען אין אלע אידן די ליכט פונעם הייליגן רבי'ן"**; דאס זעלבע זאלט איר אויך טון. ווען איר צינדט אן די שבת ליכט זאלט איר בעטן: **"רבונו של עולם, אזוי ווי איך צינד אן די שבת ליכט, מאך ליכטיג פאר אלע אידן און העלף ארויס אלע וואס מוטשען זיך מיט שוועריקייטן. העלף ארויס מיין טאטע ער זאל זיין געזונט און שטארק. און העלף ארויס מיין מאמע זי זאל האבן אביסל מנוחה אין איר לעבן"**.

מען קען זיך נישט פארשטעלן וואס געשעהט ווען א מענטש רעדט צום אייבערשטן; דער אייבערשטער אליינס קומט און הערט אויס ווי דער מענטש רעדט צו אים. אלע מלאכים פרעגן: "וואו איז דער אייבערשטער? וואס טוט דער אייבערשטער?" ענטפערט מען זיי אז דער אייבערשטער איז יעצט עוסק מיט א איד וואס וויינט צו אים און טענה'ט זיך מיט אים. פרעגן אלע: "פארוואס זאל דער אייבערשטער אליינס עוסק זיין מיט זיי? מיר וועלן אויסהערן די טענות און עוסק זיין מיט זיי!" זאגט דער אייבערשטער: "ניין - אֲנִי וְהוּא בִּלְחוֹדוֹי - איך וויל זיך אליינס אפגעבן מיט אים (זוהר פרשת בלק, קצה.)".

אין די זעלבע צייט דארפט איר אויך דאנקען דעם אייבערשטן אויף די ניסים וואס ער טוט מיט אייך, אז איר האט אזוי גוט חתונה געהאט, אז אייער מאן לערנט די הייליגע תורה און אז איר ווייסט פון הייליגן רבי'ן.

זייטס פרייליך און מיט שמחה וועט איר אלעס אויס'פועל'ן.

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

צום ערשט א גרויסן דאנק פון די אלע חיזוק וואס איך באקום פון אייערע שיעורים.

איך האב א פראבלעם, אפשר וועט איר מיר קענען העלפן. יעדן אינדערפרי ווען איך מאך גרייט די קינדער צו קענען כאפן די באס צו גיין אין חדר און אין שולע, ווערט זייער אנגעצויגן דער מצב ביי מיר אין שטוב. איך שריי אסאך און איך רעג זיך אויף די קינדער, דערנאך פיל איך אזוי שלעכט אז איך האב אזויפיל געשריגן און זיך גערעגט אויף זיי, און איך ווער ממש שוואך פון דעם.

אפשר קענט איר מיר געבן אן עצה וואס צו טון? א גרויסן יישר כח פאר'ן נעמען די כח און צייט צו ענטפערן.

א אידישע מאמע

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת תרומה, א' דראש חודש אדר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר שרייבט אז צופרי קומט אייך אן זייער שווער מיט די קינדער.
~~~~~~~~~~~

איך וועל אייך שרייבן א גוטע עצה אויף דעם. דער הייליגער רבי האט געזאגט (שיחות הר"ן, סימן ב): "וְדַרְכִּי, כְּשֶׁבָּא הַיּוֹם אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַתְּנוּעוֹת שֶׁלִּי וְשֶׁל בָּנַי וְהַתְּלוּיִים בִּי עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה טוֹב מְאֹד", איך פיר מיר אז יעדן אינדערפרי ווען איך שטיי אויף געב איך זיך איבער צום אייבערשטן, איך געב איבער אלע מיינע מחשבות, אלע מיינע דיבורים און אלע מיינע מעשים פארן אייבערשטן, "גַּם אֲנִי אֵין צָרִיךְ לִדְאֹג וְלַחְשֹׁב כְּלָל 'אִם מִתְנַהֵג כָּרָאוּי אִם לָאו', מֵאַחַר שֶׁסּוֹמֵךְ עָלָיו יִתְבָּרַךְ. וְאִם הוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה בְּעִנְיָן אַחֵר - הוּא מְרֻצֶּה לְהִתְנַהֵג בְּעִנְיָן אַחֵר כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ", עס איז זייער גוט זיך איבער צו געבן צום אייבערשטן גלייך אינדערפרי, אזוי דארף איך נישט טראכטן נאכדעם צי איך האב גוט געטון און אז אפשר וואלט איך געדארפט טון פארקערט. ווייל אז איך האב זיך איבער געגעבן צום אייבערשטן איז אלעס זיכער גוט.

אז מען נעמט אן דעם הייליגן רבינ'ס עצות איז דער לעבן אסאך גרינגער; ווען מען הייבט אן דעם טאג מיט תפילה, מען בעט דעם אייבערשטן אז די טאג זאל זיין מיט הצלחה און מען געבט זיך איבער צו אים, איז אלעס גרינגער.

אז איר שרייבט אז יעדן אינדערפרי ווערט איר איבער געשטרענגט מיט די קינדער וכו' ווען איר דארפט זיי גרייט מאכן צו גיין אין חדר און אין שולע; איר שרייט אויף זיי און נאכדעם טוט אייך וויי פארוואס איר האסט אויף זיי געשריגן וכו', פראבירט צו טון די עצה וואס דער רבי האט געטון.

יעדן אינדערפרי ווען איר שטייט אויף, זאלט איר זיך איבערגעבן צום אייבערשטן און אים בעטן אויפן טאג אז איר זאלסט זיין א גוטע מאמע, א רואיגע מאמע, א פריילעכע מאמע. אלעס ווענדט זיך אין די מאמע; ווען די מאמע איז פרייליך זענען די קינדער פרייליך און ווען די מאמע איז אנגעצויגן, זעט מען עס גלייך אן אויף די קינדער. א מאמע האט אויף זיך א גרויסע אחריות און אלעס ווענדט זיך אין איר, דערפאר בעטס אסאך דעם אייבערשטן אויף שמחה.

איך שרייב אייך א קליינע תפילה וואס איר זאלט בעטן: **"רבונו של עולם העלף מיר אז היינט זאל איך נישט שרייען אויף מיינע קינדער. איך זאל רעדן שיין צו זיי, איך זאל זיי נישט פארשעמען און איך זאל חס ושלום נישט שרייען אויף זיי מיאוס'ע ווערטער. הייליגע באשעפער, העלף מיר אז מיינע קינדער זאלן פאלגן וואס מען זאגט זיי, זיי זאלן מיר נישט אויפרעגן, און אויב זיי פאלגן נישט אויף די סקונדע זאל איך מיר נישט פארלירן. איך געב זיך אינגאנצן איבער צו דיר הייליגע באשעפער, איך געב דיר איבער אלע מיינע מחשבות אלע מיינע דיבורים און אלע מיינע מעשים פונעם היינטיגן טאג און פון אלע מיינע טעג. הייליגער באשעפער, העלף מיר אז איך זאל זיין גוט-**

מוטיג, ווייל ווען איך בין פרייליך איז מיין מאן פרייליך, און אז איך און מיין מאן זענען פרייליך זענען די קינדער רואיג און צופרידן.

הייליגער באשעפער, העלף מיר און העלף מיין מאן אז מיר זאלן קענען אויפציען א שיינע ערליכע שטוב, מגדל זיין אונזערע קינדער צו תורה און צו עבודת השם יתברך. רבונו של עולם, איך דארף גארנישט און איך וויל גארנישט - נאר ערליכע קינדער, דער לעבן איז מיר נישט ווערט נאר אז מיינע קינדער זאלן זיין ערליכע אידן. איך וויל זוכה זיין צו קינדער וואס וועלן ליכטיג מאכן דער וועלט, קינדער וואס וועלן נאר טון דיין ווילן. הייליגער באשעפער, העלף מיר איך זאל קענען חתונה מאכן מיינע קינדער יונגערהייט און גרינגערהייט, מיינע קינדער זאלן זיין אפגעהיטן פון אלעס שלעכטס און זיי זאלן האבן נאר ערליכע חברים", די פאר שורות דאס איז נאר א וועג צו ווייזן ווי אזוי איר זאלט אנהייבן רעדן צום אייבערשטן, אבער דער עיקר איז אז איר זאלט אליינס רעדן צום אייבערשטן אין אייערע ווערטער און אים בעטן אלעס וואס איר דארפט.

ווען פרויען זאלן וויסן ווי גרויס זייער שכר איז אויף דעם וואס זיי העלפן די אינגלעך גיין אין חדר און די מיידלעך אין שולע, וואלטן זיי געווען פרייליך און לוסטיג מיט דעם וואס זיי קענען אויפשטיין אינדערפרי אנגרייטן די קינדער וכו'. די הייליגע חכמים פרעגן (ברכות יז.): "נָשִׁים בְּמַאי זָכְיָין?" מיט וואס זענען פרויען זוכה צו עולם הבא? "בְּאַקְרוּיֵי בְּנַיְיהוּ לְבֵי כְּנִישְׁתָּא וּבְאַתְנוּיֵי גַּבְרַיְיהוּ בֵּי רַבָּנָן וְנָטְרִין לְגַבְרַיְהוּ, עַד דְּאָתוּ מִבֵּי רַבָּנָן", מיט דעם וואס זיי מאכן גרייט די קינדער צו גיין אין חדר און די מיידליך אין מיידל שולע, און זיי ווארטן אפ די מענער וכו' דאס איז זייער זכות וואס וועט זיי ברענגען אין עולם הבא.

נאך זאגן חז"ל (שם): "גְּדוֹלָה הַבְטָחָה שֶׁהִבְטִיחָן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְנָשִׁים יוֹתֵר מִן הָאֲנָשִׁים", דער אייבערשטער געבט פאר די פרויען מער שכר ווי פאר די מענער, ווייל זיי העלפן די קינדער און די מאן צו לערנען די הייליגע תורה.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט זען נחת פון אלע אייערע קינדער.

...

~~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געזען בילדער פון א סעודת ברית ביי אייך אין שול, און איך האב געזען אז מ'האט צוגעגרייט דארט א מילכיגע סעודה.
~~~~~~~~~~~

האב איך געוואלט פרעגן אויף דעם, ווייל ס'איז דאך אנגענומען ביי אידישע קינדער אז מ'דארף מאכן א פליישיגע סעודה, און אזוי ווערט גע'פסק'נט אין מגן אברהם להלכה, און דאס איז אויך א סגולה אז דאס קינד זאל לערנען גמרא וכו'.

ספעציעל אייערע תלמידים, וואס איר רעדט דאך אסאך פון די גרויסקייט פון לערנען גמרא, וואלטן זיי זיכער געדארפט מקפיד זיין צו געבן א פליישיגע סעודה וואס איז מסוגל אז דאס קינד זאל לערנען גמרא.

ישראל

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת תרומה, א' דראש חודש אדר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ישראל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אז מען וויל זוכה זיין צו האבן קינדער וואס וועלן לערנען גמרא דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן; עלטערן דארפן גיסן טייכן טרערן אז זיי זאלן זוכה זיין צו האבן קינדער וואס וועלן לערנען די הייליגע תורה. גוטע קינדער נעמט מען נישט אראפ פון בוים אזוי ווי מען שניידט פירות, כדי צו האבן גוטע קינדער איז נישט גענוג אז מען טוט סגולות, נאר מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן מען זאל האבן קינדער וואס וועלן לערנען און דאווענען.

אויב איר זוכט א סגולה אז אייערע קינדער זאלן לערנען, איז דא א גוטע סגולה; אז דער טאטע זאל לערנען אין שטוב גמרא אויפן קול וכו'. דער רבי זאגט (ספר המידות, אות בית, סימן ט): "כָּל בַּיִת שֶׁנִּשְׁמָעִין בּוֹ דִּבְרֵי תּוֹרָה, שׁוּב אֵינוֹ נֶחֱרַב", א הויז וואס מען הערט דארט א קול תורה וועט נישט חרוב ווערן; דאס הייסט, אז קינדער וואס וואקסן אויף אין א שטוב וואו מען הערט דעם טאטע'ן לערנען ביינאכט, וועלן זיי נישט חרוב ווערן און זיי וועלן אויך לערנען.

דער מחבר זאגט (שלחן ערוך יורה דעה, סימן רסה, סעיף יב): "נוֹהֲגִים לַעֲשׂוֹת סְעוּדָה בְּיוֹם הַמִּילָה", מען פירט זיך צו מאכן א סעודה ווען מען מאכט א ברית; און דער רמ"א זאגט (שם): "נָהֲגוּ לִקַּחַת מִנְיָן לִסְעוּדַת מִילָה וּמִקְּרֵי סְעוּדַת מִצְוָה", עס איז א סעודת מצוה; און וויבאלד א סעודה איז נאר א סעודה ווען מען עסט פלייש, דערפאר פירט מען זיך צו געבן דוקא א פליישיגע סעודה.

למעשה מאכט מען ביי אונזערע מקומות זייער פרי דעם ברית און זייער אסאך מענטשן ווילן זיך נישט פליישיג מאכן, דערפאר מאכט מען א מילכיגע סעודה און מען

געבט פיש וכו', מען פארלאזט זיך אז וויבאלד מען געבט פיש הייסט דאס אויך א סעודה.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן שטענדיג געדענקען וואס דער רבי וויל פון אונז און וואס הייסט א ברסלב'ער חסיד; מיר זאלן נישט מאכן פון טפל אן עיקר וכו'. קוק וואס דער רבי שרייבט פאר זיין איידעם: "בִּקַּשְׁתִּי מֵאֲהוּבִי חֲתָנִי, שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם שִׁיעוּר גְּמָרָא וּפוֹסֵק, שֶׁלֹּא תַּעֲשֶׂה חַס וְשָׁלוֹם מִטָּפֵל עִיקָר, רַק אֶת הָאֱלֹקִים יְרֵא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאָדָם", איך בעט דיר מיין ליבער איידעם, זאלסט יעדן טאג לערנען גמרא און הלכה, זאלסט נישט מאכן פון זאכן וואס זענען נישט וויכטיג אן עיקר וכו'.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך מאך אי"ה חתונה א טאכטער אין עטליכע וואכן ארום, איך האב געהערט אז דער רבי האט געמאכט דעם ניגון אויף די ווערטער "עוז והדר לבושה" לכבוד זיין טאכטער'ס חתונה. האב געוואלט פרעגן וואס איז די טיפערע כוונה אונטער דעם, וואס קען איך ארויסנעמען פון דעם ניגון לכבוד מיין טאכטער'ס חתונה?

יישר כח פאר'ן נעמען די צייט צו ענטפערן.

שמעון

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת תרומה, א' דראש חודש אדר, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד שמעון נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער ניגון האט נישט דער רבי געמאכט; דער מעשה איז געווען ביי איינער פון אנשי שלומינו רבי מאיר לייב בלעכער זכרונו לברכה. ער איז געווען דער רבי פון ר' אברהם ב"ר נחמן, ער האט געלערנט מיט אים זייער אסאך גמרא רש"י און תוספות, זיי האבן דורכגעלערנט פילע מסכתות אין ש"ס.

ר' מאיר לייב איז געווען זייער א גרויסער ארימאן, איינמאל האט ער געהאלטן פאר די חתונה פון א טאכטער און ער האט נישט געהאט קיין געלט צו קויפן א קלייד פאר די כלה, ווען זיין טאכטער די כלה האט אים געבעטן: "טאטע, וואס וועט זיין מיט
~~~~~~~~~~

א קלייד?״ האט ער איר געזינגען דעם באקאנטן ניגון אויפן פסוק (משלי לא, כה): ״עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן״; דעמאלט האט ער פארפאסט דעם ליד און פון אים איז דער ניגון געווארן באוואוסט צווישן אנשי שלומינו.

למעשה האט דער אייבערשטער געהאלפן אז ממש פאר די חתונה איז געשען א נס און ער האט געקענט קויפן קליידער וכו׳.

ווען א מענטש ווייסט אז איין טאג וועט ער דארפן צוריק גיין צום אייבערשטן דעמאלט כאפט ער אריין יעדן טאג גוטע זאכן; ער כאפט אריין זאכן וואס וועלן אים איבערבלייבן אויף יענע וועלט.

ווען א מענטש לעבט מיטן תכלית גייט אים נישט אן צי מען לאכט פון אים, ווייל ער ווייסט אז לאכן לאכט דער וואס לאכט ביים סוף. ער קוקט נישט אויף מענטשן וואס מאכן אוועק דעם סדר דרך הלימוד פון רבי׳ן, ער קוקט אויף זיך. ער נעמט יעדן טאג א חומש, א משניות, א גמרא און לערנט די הייליגע תורה, ער קוקט נישט אויף גארנישט - צי ער פארשטייט יא צי ער פארשטייט נישט.

דערפאר זינגען די ברסלב׳ער חסידים זייער אסאך דעם ניגון: ״עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן״, מען חזר׳ט וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שמות רבה נב, ג): ״אֵימָתַי הַתּוֹרָה מְשַׂחֶקֶת לְמִי שֶׁהוּא עָמֵל בָּהּ? לְיוֹם אַחֲרוֹן. הֱוֵי ׳וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן׳״; א מענטש וואס האט יעדן טאג געלערנט, ווען ער וועט אוועק גיין פון דער וועלט וועט ער לאכן פון אלעמען, די תורה וועט אים אנקעגן קומען ווי א שיינע קלייד.

אז דו שטייסט יעצט פארן חתונה מאכן דיין טאכטער זאלסטו נישט אויפהערן דאנקען דעם אייבערשטן אויף אלע חסדים וואס ער טוט מיט ענק און דו זאלסט נישט אויפהערן בעטן אויף ווייטער.

דער אייבערשטער זאל דיר געבן אסאך אידיש נחת פון אלע דיינע קינדער, אמן.

...

~~~~~~~~~~

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געהערט אז די וואך גייט זיין א שיעור פאר פרויען, האב איך געוואלט בעטן אויב איר קענט רעדן אביסל איבער די שיינקייט פונעם יום טוב פורים, און נאך מער איבער די שיינקייט פונעם יום טוב פסח.
~~~~~~~~~~

ביי מיר אינדערהיים איז דער מצב אזוי אנגעשטרענגט אין די טעג פון די ימים טובים, אז איך שפיר נישט קיין שום שיינקייט אין די הייליגע ימים טובים, שוין פון חמשה עשר בשבט הויבט זיך שוין ביי אונז די פרעשור פון פסח.

יישר כח פאר אלע חיזוק וואס איך באקום פון אייך, ובפרט אויף דעם וואס איר מאכט די תורה און אידישקייט פאר א זיסע זאך.

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ה׳ פרשת תרומה, א׳ דראש חודש אדר, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן קלה)**: ״אִם הוּא מְקֻשָּׁר לְהַצַּדִּיק, יוּכַל לְהַרְגִּישׁ קְדוּשַּׁת יוֹם טוֹב״; דאס קען מען ממש זען בחוש, אז ווען מען ווערט מקורב צום הייליגן רבי׳ן איז מען זוכה צו שפירן די קדושה פון יום טוב און מען ווארט אויפן יום טוב. אלע קענען מעיד זיין אז זייט מען איז ביים רבי׳ן האט דער יום טוב אלע טעמים; פאר מען איז געקומען צום צדיק איז יעדע יום טוב געווען א אנגעצויגענע צייט, אבער אז מען איז ביים רבי׳ן, מען לערנט דעם רבינ׳ס ספרים, מען פאלגט דעם רבינ׳ס עצות, איז יעדע יום טוב א פרייליכע צייט.**

דער יצר הרע ציטערט זייער ווען עס קומט יום טוב. ער ווייסט אז א גאנץ יאר זענען אידישע קינדער פארפלאגט מיט פרנסה וכו׳, עס קומט נישט אויס קיין צייט צו פארברענגען מיט די קינדער און יום טוב וועט דאך ארויס קומען דעם אמת ווער דער איד איז און אלעס וואס ער האט מלשין געווען אויף אידישע קינדער וועט אוועק פאלן און זיין גאנצע ארבעט וועט צונישט ווערן, ווייל מען וועט זעט ווי אידן פארבענקען זיך צום אייבערשטן יום טוב וכו׳, מען נעמט אויף דעם יום טוב מיט אזא שיינקייט, מען גרייט זיך און מען פרייט זיך וכו׳, דערפאר מאכט ער אן אנגעצויגנקייט.

דער הייליגער צאנזער רב זכותו יגן עלינו האט פארציילט א מעשה. אז עס איז געווען א איד וואס האט זיך נישט געקענט צוזאמנעמען און ער האט נישט געקענט טרעפן זיינע חפצים אינדערפרי. עס האט אים גענומען שעות יעדן אינדערפרי ווילאנג ער האט געטראפן אלע זיינע קליידער וכו׳, האט אים איינער געגעבן אן עצה אז ער זאל אראפשרייבן יעדן טאג פאר ער גייט שלאפן אויף א צעטל וואו ער לייגט יעדע זאך, אזוי אז אינדערפרי וועט ער אלעס טרעפן. ער האט אזוי געטון; ער האט אראפ געשריבן אויפן צעטל אז די הוט ליגט דא, דער רעקל לייג איך דא, מיינע הויזן הענגט דארט און

מיין מאנטל דארט וכו׳ וכו׳, אינדערפרי וועקט ער זיך אויף און ער גייט איבער דעם צעטל, ס׳איז ממש א מחי׳, ער האט געטראפן יעדע זאך. אבער ער הייבט אן שרייען: ״רבונו של עולם, מיינע חפצים ווייס איך וואו עס געפונט זיך, אבער וואו בין איך אליין?!״

זעט מען פון דעם א מורא׳דיגע זאך, ווען עס קומט יום טוב און א מענטש גרייט זיך אן מיט אלע פיטשעווקעס און אלעס קלאפט, נייע וועש, נייע בעקיטשעס, נייע קאך וכו׳ וכו׳; אבער דער מענטש אליין איז נישט דא, דער מענטש איז פיל מיט עצבות און מרה שחורות, ער איז צוקריגט מיט די משפחה, אנגעבלאזן וכו׳.

איין יאר ערב סוכות האט ר׳ נחמן טולטשינער געהאלפן ר׳ נתן אויפצושטעלן די סוכה, ווען ער האט געענדיגט האט ער זיך אויסגעדרוקט פאר ר׳ נתן: ״אז מען ארבעט אליינס אויפצושטעלן די סוכה שפירט מען אן אנדערע טעם אינעם יום טוב״, האט אים ר׳ נתן געזאגט: ״דאס האסטו נאך נישט פרובירט, צו בעטן ערב סוכות פונעם אייבערשטן: ׳רבונו של עולם איך וויל שפירן א טעם אינעם יום טוב סוכות׳, וואסערע טעם מען שפירט דעמאלט אינעם יום טוב סוכות״; אן תפילה האט גארנישט קיין טעם, וויפיל מען פרובירט אריין צו לייגן כוחות וכו׳, אויב נעמט מען נישט אריין דעם אייבערשטן, האט עס יענעם טעם.

דאס איז נישט דוקא ביי די מצוה פון סוכה. דאס זעלבע איז ביי יעדע יום טוב און ביי יעדע מצוה; ווי מער א מענטש בעט דעם אייבערשטן אז ער וויל זוכה זיין צו א שיינע יום טוב און צו א פרייליכע יום טוב, האט ער א שיינעם יום טוב.

מוהרא״ש פלעגט פארציילן יעדעס יאר פסח די מעשה פון ר׳ דוד ממיקולייב זכר צדיק לברכה, א תלמיד פון בעל שם טוב זכותו יגן עלינו, וואס האט זיך אונטערגענומען צו מאכן ווין פארן הייליגן בעל שם טוב. ער האט עס אליינס געמאכט מיט אלע חומרות מיט אלע ענינים און מיט אלע בחינות וכו׳ וכו׳; אויפן וועג אהיים האט מען אים אפגעשטעלט ביים גרעניץ, ר׳ דוד האט זייער געהאפט אז מען גייט נישט עפענען דעם טייערן פאס, אבער צו זיין גרויס ווייטאג האט דער גרעניץ וועכטער געעפענט די ווין און עס געמאכט יין נסך. למעשה איז ער צוריקגעקומען צום הייליגן בעל שם טוב מיט ליידיגע הענט, און ער איז געווען זייער צובראכן פארוואס דאס האט פאסירט, האט אים דער הייליגער בעל שם טוב געזאגט: ״האסטו געבעטן דעם אייבערשטער אז אלעס זאל זיך אויסארבעטן לטובה?״ האט ער געענטפערט פארן הייליגן בעל שם טוב אז ער האט טאקע אינגאנצן פארגעסן צו בעטן דעם אייבערשטן.

זעט מען פון דעם אז אן תפילה איז א שאד די הארעוואניע; דערפאר זאלסטו בעטן יעדן טאג דעם אייבערשטן אז דו זאלסט נישט נכשל ווערן מיט חמץ חס ושלום און אז דו זאלסט האבן א פרייליכע יום טוב פסח, אזוי וועסטו זיכער האבן א פרייליכע יום טוב.

איך שרייב דיר א קליינע תפילה וואס צו בעטן ביז יום טוב פסח:

"הייליגער באשפער, העלף מיר איך זאל זוכה זיין צו מקבל זיין דעם הייליגן יום טוב בשמחה ובטוב לבב און איך זאל זוכה זיין צו ווערן אפגעהיטן און נישט נכשל ווערן אין א משהו חמץ. העלף מיר אייבערשטער אז איך זאל מיר פרייען א גאנץ יום טוב, איך זאל מיך נישט אויפרעגן אויף מיין משפחה און איך זאל ליב האבן צו פארברענגען אין שטוב מיט מיין משפחה.

הייליגער באשעפער, יעדעס מאל ווען עס קומט א יום טוב ווער איך אנגעצויגן און איך שפיר ווי די מרה שחורה איז זיך אויף מיר מתגבר, עס איז ביי מיר אויסגעלאשן די ליכט פון יום טוב און איך שפיר נישט קיין שום טעם אין יום טוב.

העלף מיר אייבערשטער איך זאל זיין פרייליך און צופרידן. העלף מיר איך זאל זיך נישט קריגן מיט קיינעם, איך זאל לעבן מיט אמונה און איך זאל שטענדיג געדענקען אז דו ביסט מיט מיר, ביי מיר און נעבן מיר".

דער אייבערשטער זאל דיר העלפן זאלסט זוכה זיין צו מקיים זיין אלע מצוות פון יום טוב מיט א שמחה.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות שמחה, סימן א): "כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם לֵאלֹקָיו", ווען א מענטש איז פרייליך, ער טוט די מצוות פרייליכערהייט, איז א סימן אז ער איז אן ערליכע איד.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~